Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2014-2019

Έγγραφο συνόδου

A8-0153/2016

26.4.2016

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη φτώχεια: η διάσταση του φύλου
((2015/2228(INI))(INI))

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

Εισηγήτρια: Maria Arena

Συντάκτρια γνωμοδότησης (*):
Lynn Boylan, Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

(*) Διαδικασία συνδεδεμένων επιτροπών – Άρθρο 54 του Κανονισμού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 24

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ 26

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ 35

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 42

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 43

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη φτώχεια: η διάσταση του φύλου
((2015/2228(INI))(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 8, 9, 151, 153 και 157 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα δε τις διατάξεις σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1979 για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW),

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης),

– έχοντας υπόψη την αναπτυξιακή στρατηγική της ΕΕ «Ευρώπη 2020», και ειδικότερα τον στόχο της για μείωση του αριθμού των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από τα εθνικά όρια φτώχειας κατά 25% έως το 2020, γεγονός που θα οδηγήσει σε έξοδο 20 εκατομμυρίων ατόμων από τη φτώχεια, και την ανάγκη πλήρους αξιοποίησης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και των συνταξιοδοτικών συστημάτων των κρατών μελών για τη διασφάλιση επαρκούς εισοδηματικής στήριξης,

– έχοντας υπόψη τη δέσμη μέτρων για τις κοινωνικές επενδύσεις που δημοσίευσε η Επιτροπή το 2013,

– έχοντας υπόψη την κοινότητα πρακτικής για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου (GenderCop) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, και ειδικότερα την ομάδα εργασίας της GenderCop για τη φτώχεια και την ένταξη,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 7 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία για την περίοδο 2014-2020,

– έχοντας υπόψη το ετήσιο συνέδριο της ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού που πραγματοποιήθηκε το 2014,

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση),

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2010,

σχετικά με την εφαρμογή της αναθεωρημένης συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια που συνήφθη από τις οργανώσεις BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP και ETUC και με την κατάργηση της οδηγίας 96/34/ΕΚ,

– έχοντας υπόψη τον χάρτη πορείας που δημοσίευσε η Επιτροπή τον Αύγουστο του 2015 σχετικά με ένα νέο ξεκίνημα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εξισορρόπησης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τις εργαζόμενες οικογένειες,

– έχοντας υπόψη το υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, της 3ης Δεκεμβρίου 2015, με τίτλο «Strategic engagement for gender equality 2016-2019» (Στρατηγική δέσμευση για ισότητα των φύλων για την περίοδο 2016-2019) (SWD(2015)0278),

– έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας της ΕΕ για τις λεσβίες, τους ομοφυλόφιλους, τα αμφιφυλόφιλα και τα διεμφυλικά άτομα, η οποία εκπονήθηκε από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) και δημοσιεύθηκε στις 17 Μαΐου 2013,

– έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 13ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τις γυναίκες και τη φτώχεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση[1] και της 3ης Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου και την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών [2],

– έχοντας υπόψη τη θέση του που εγκρίθηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 20 Οκτωβρίου 2010 ενόψει της έγκρισης της οδηγίας 2011/.../ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας για την άδεια μητρότητας[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Μαρτίου 2011 σχετικά με το πρόσωπο της γυναικείας φτώχειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση[4],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 5ης Απριλίου 2011 σχετικά με τις προτεραιότητες και τα γενικά χαρακτηριστικά ενός νέου πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών[5],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με την κατάσταση των γυναικών που πλησιάζουν την ηλικία συνταξιοδότησης[6],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την κατάσταση των μόνων μητέρων[7],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Απριλίου 2012 σχετικά με τις γυναίκες και την κλιματική αλλαγή[8],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Μαΐου 2012 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής εργαζόμενων ανδρών και γυναικών για ίση εργασία ή εργασία ίσης

[1] ΕΕ C 233 Ε, της 28.9.2006, σ. 130.
[2] ΕΕ C 67 Ε, της 18.3.2010, σ. 31.
[3] ΕΕ C 70 Ε, της 8.3.2012, σ. 162.
[4] ΕΕ C 199 Ε, της 7.7.2012, σ. 77.
[5] ΕΕ C 296 Ε, της 2.10.2012, σ. 26.
[6] ΕΕ C 51 Ε, της 22.2.2013, σ. 9.
[7] ΕΕ C 131 Ε, της 8.5.2013, σ. 60.
[8] ΕΕ C 258 Ε, της 7.9.2013, σ. 91.

αξίας[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Φεβρουαρίου 2013 σχετικά με την 57η σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για τη θέση της γυναίκας: εξάλειψη και η πρόληψη κάθε μορφής βίας εις βάρος των γυναικών και των κοριτσιών[2],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Μαρτίου 2013 σχετικά με τον αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης στην ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των γυναικών[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Μαρτίου 2015 σχετικά με την πρόοδο ως προς την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2013[4],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2015 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών μετά το 2015[5],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Οκτωβρίου 2015 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης[6],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Οκτωβρίου 2015 σχετικά με την ανανέωση του σχεδίου δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας[7],

– έχοντας υπόψη την μελέτη που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο 2014 και πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής «Single parents and employment in Europe» (Μόνοι γονείς και απασχόληση στην Ευρώπη),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με την επίτευξη των στόχων κατά της φτώχειας υπό το πρίσμα των αυξανόμενων εξόδων των νοικοκυριών, καθώς και την συνημμένη γνωμοδότηση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας(Α8-0153/2016),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Eurostat δείχνουν ότι ο αριθμός των γυναικών σε κατάσταση φτώχειας υπερβαίνει σταθερά εκείνον των ανδρών, με περίπου 64.6 εκατομμύρια γυναίκες επί του παρόντος να ευρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας έναντι 57.6 εκατομμυρίων ανδρών[8]· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αντίκτυπος της

[1] ΕΕ C 264 E, της 13.9.2013, σ. 75.
[2] ΕΕ C 24, της 22.1.2016, σ. 8.
[3] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0073.
[4] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0050.
[5] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0218.
[6] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0351.
[7] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0350.
[8] http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=t2020_50&language=fr

φτώχειας στους άνδρες και τις γυναίκες είναι διαφορετικός· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες διέτρεχαν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας στην ΕΕ28 το 2014, σε ποσοστό 46,6% πριν από τις κοινωνικές παροχές και σε ποσοστό 17,7% μετά τις κοινωνικές παροχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοστά φτώχειας των γυναικών διαφέρουν σημαντικά μεταξύ κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες των ομάδων κινδύνου, όπως ηλικιωμένες γυναίκες, άγαμες, μόνες μητέρες, λεσβίες, αμφιφυλόφιλες, διεμφυλικές γυναίκες και γυναίκες με αναπηρία, τα ποσοστά φτώχειας των μεταναστριών και των γυναικών που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες είναι ίδια στο σύνολο της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 38,9% του πληθυσμού, και το 48,6% των ανύπαντρων γυναικών στην ΕΕ28 δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν σε απρόβλεπτες δαπάνες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναφέρει ότι οι γυναίκες αποτελούν το φτωχότερο τμήμα του πληθυσμού παγκοσμίως και ότι ο αριθμός των γυναικών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας σε αγροτικές περιοχές έχει αυξηθεί κατά 50% από το 1975, ότι οι γυναίκες εργάζονται τα δύο τρίτα των ωρών εργασίας παγκοσμίως και παράγουν το ήμισυ των τροφίμων σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά, εντούτοις, εισπράττουν μόνο το 10% των παγκόσμιων εσόδων και κατέχουν λιγότερο από το ένα τοις εκατό της παγκόσμιας ιδιοκτησίας·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας, η οποία επιτυγχάνεται με την αύξηση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας, είναι προς όφελος όχι μόνο των γυναικών αλλά και της οικονομίας και της κοινωνίας στο σύνολό της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση της ισότητας ανδρών και γυναικών, ως στόχος, χρονολογείται από τη Συνθήκη της Ρώμης του 1957·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κυβερνήσεις έχουν δεσμευτεί, στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και στην Ατζέντα 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη, να εξασφαλίσουν ότι όλα τα αγόρια και τα κορίτσια θα ολοκληρώνουν πλήρως την πρωτοβάθμια εκπαίδευση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο διοργάνωσε εκδήλωση με τίτλο «Ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών μέσω της εκπαίδευσης» στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας τον Μάιο του 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση, τόσο η επίσημη όσο και η άτυπη, συντελεί τα μέγιστα στην εξάλειψη της περιθωριοποίησης και των πολλαπλών μορφών διακρίσεων, μέσω της προώθησης του διαλόγου, της διαφάνειας και της κατανόησης μεταξύ των κοινοτήτων, αλλά και μέσω της ενδυνάμωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, τα άτομα που ήδη διέτρεχαν κίνδυνο φτώχειας, τα οποία πολύ πιθανόν να είναι γυναίκες, ευρίσκονται σε ευάλωτη θέση στην αγορά εργασίας και σε σχέση με την κοινωνική ασφάλιση, ιδίως τα μέλη ομάδων που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έρευνα για τους ΛΟΑΔ στην ΕΕ, οι λεσβίες, οι αμφιφυλόφιλες και οι διεμφυλικές γυναίκες βρίσκονται αντιμέτωπες με δυσανάλογο κίνδυνο διακρίσεων, λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου τους, στην απασχόληση (19%), στην εκπαίδευση (19%), στη στέγαση (13%), στην υγειονομική περίθαλψη (10%) και στην πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες (8%)· λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός αυτό συνεπάγεται δυσανάλογους κινδύνους για την οικονομική και κοινωνική τους ευημερία·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές λιτότητας που ζήτησε η Επιτροπή και εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη, επιπλέον της οικονομικής κρίσης των τελευταίων χρόνων, έχουν διευρύνει τις ανισότητες και πλήξει ιδίως τις γυναίκες, επιδεινώνοντας την κατάσταση ανέχειας των γυναικών και αποκλείοντάς τες ολονέν και περισσότερο από την αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το δίκτυο δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών φροντίδας παιδιών, ηλικιωμένων και ασθενών, καθώς και η παροχή ποιοτικών και δωρεάν δημόσιων υπηρεσιών στον τομέα αυτό έχει περιορισθεί·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μονογονεϊκές οικογένειες κινδυνεύουν περισσότερο με φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό (49,8%, αντί του 25,2% του μέσου νοικοκυριού με συντηρούμενα τέκνα, αν και υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ κρατών μελών)[1]· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2014, σύμφωνα με την Eurostat, οι γυναίκες αντιστοιχούσαν στο 56,6% των μονογονεϊκών νοικοκυριών στην Ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια έχει σημαντικό αντίκτυπο στην προσωπική ανάπτυξη και την εκπαίδευση των παιδιών και οι συνέπειές της μπορεί να διαρκέσουν μια ολόκληρη ζωή· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μορφωτικό χάσμα μεταξύ παιδιών από διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο έχει αυξηθεί (σε 11 χώρες, η προσχολική εκπαίδευση και αρωγή σε παιδιά ηλικίας μεταξύ 0 και 3 ετών δεν υπερβαίνει το 15%)· λαμβάνοντας υπόψη ότι υφίσταται σοβαρό ενδεχόμενο μετάδοσής της φτώχειας στις μελλοντικές γενιές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη εκπαίδευσης επαρκούς ποιότητας είναι παράγοντας που αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ ο κίνδυνος εγκατάλειψης του σχολείου αυξάνεται σημαντικά από μια σειρά παράγοντες που σχετίζονται με την οικογενειακή ζωή, όπως η έλλειψη σταθερότητας, η βία ή οι κακές συνθήκες στέγασης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που ζουν σε αγροτικές περιοχές πλήττονται ιδιαίτερα από τη φτώχεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές γυναίκες που ζουν σε αγροτικές περιοχές δεν έχουν καν καταχωριστεί στην αγορά εργασίας ή εγγραφεί ως άνεργες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό ανεργίας των γυναικών σε αγροτικές περιοχές είναι ιδιαίτερα υψηλό ενώ εκείνες που απασχολούνται έχουν πολύ χαμηλά εισοδήματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες σε αγροτικές περιοχές διαθέτουν περιορισμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου καθώς και σε γενικές υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος φτώχειας έχει ως αποτέλεσμα τον κοινωνικό αποκλεισμό και την ελλιπή κοινωνική συμμετοχή όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την δικαιοσύνη, την δια βίου μάθηση, τις υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, την αξιοπρεπή στέγαση και διατροφή, το νερό και την ενέργεια, την πρόσβαση και την συμμετοχή στον πολιτισμό και την ενημέρωση, τον αθλητισμό και τις δημόσιες μεταφορές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επένδυση σε πολιτικές στήριξης των γυναικών βελτιώνει επίσης και τις συνθήκες διαβίωσης των οικογενειών τους, ιδίως δε των παιδιών τους·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο το 11% των μητέρων στην Ευρώπη επιθυμεί να εργάζεται σε θέσεις πλήρους απασχόλησης ενώ το 63% των ευρωπαίων γυναικών θα ήθελε να έχει τη δυνατότητα ευέλικτου ωραρίου εργασίας, προκειμένου να συνδυάζεται με τις

[1] Save the Children, «Παιδική φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στην Ευρώπη», Βρυξέλλες, 2014, σ. 14.

οικογενειακές τους υποχρεώσεις[1]·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων ανέρχεται σε 16,3% και ότι οι άτυπες και επισφαλείς μορφές των συμβάσεων εργασίας (συμβάσεις μηδενικών ωρών εργασίας, έκτακτη εργασία, προσωρινές θέσεις εργασίας, εργασία μερικής απασχόλησης) θίγουν επίσης τις γυναίκες περισσότερο από ό,τι τους άνδρες λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω επισφαλείς συμβάσεις εργασίας καθιστούν τις γυναίκες περισσότερο ευάλωτες στη φτώχεια και οδηγούν στη δημιουργία μιας κατηγορίας «φτωχών εργαζόμενων»·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολύ συχνά οι γυναίκες που θέλουν να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα συναντούν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε πιστώσεις, διότι οι παραδοσιακοί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί διστάζουν να χορηγήσουν δάνεια θεωρώντας ότι οι γυναίκες είναι περισσότερο εκτεθειμένες στον κίνδυνο και έχουν λιγότερες πιθανότητες να οδηγήσουν σε ανάπτυξη τις επιχειρήσεις τους και να κάνουν κερδοφόρες επενδύσεις·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες εργάζονται συχνά ως οικιακές βοηθοί, και απασχολούνται σε πολλές περιπτώσεις χωρίς να εμπίπτουν στην εθνική εργατική νομοθεσία· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι κυρίως οι γυναίκες χωρίς χαρτιά που διατρέχουν κίνδυνο να υποχρεωθούν σε καταναγκαστική εργασία και να πέσουν θύματα εκμετάλλευσης στον συγκεκριμένο τομέα·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αναλαμβάνουν συχνότερα από ό,τι οι άνδρες την ευθύνη της φροντίδας των ηλικιωμένων, των ασθενών ή εξαρτώμενων μελών της οικογένειας, καθώς και των παιδιών, και ότι διακόπτουν πιο τακτικά τη σταδιοδρομία τους, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα μικρότερη συμμετοχή και μεγαλύτερες περιόδους αεργίας στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος φτωχοποίησης μειώνεται με τη δημιουργία κοινωνικών υπηρεσιών και υποδομών υψηλής ποιότητας σε προσιτές τιμές για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, ή φροντίδα για άλλα εξαρτώμενα άτομα όπως οι ηλικιωμένοι· λαμβάνοντας υπόψη ότι λιγοστά κράτη μέλη έχουν εκπληρώσει ή υπερβεί τους στόχους της Βαρκελώνης, πράγμα που πρέπει να θεωρηθεί αναγκαίο για να εξασφαλιστεί ο ισότιμος επιμερισμός των ευθυνών παροχής φροντίδας·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, δεδομένων των διαστάσεων της φτώχειας μεταξύ των γενεών, η αντιμετώπιση της κατάστασης των κοριτσιών και των νεαρών γυναικών που ζουν σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας έχει καίρια σημασία για την καταπολέμηση της αύξησης του ποσοστού των γυναικών μεταξύ των φτωχών·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο σύνολο της ΕΕ των 27, οι μόνες μητέρες που βρίσκονται σε οικονομικά ενεργή ηλικία διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας σε ποσοστό 34% έναντι ποσοστού 17% άλλων οικογενειών που βρίσκονται σε οικονομικά ενεργή ηλικία και έχουν παιδιά·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το χάσμα στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 39% λόγω των ανισορροπιών που δημιουργούνται εξαιτίας των

[1] Αποτελέσματα της έρευνας για τις μητέρες στην Ευρώπη το 2011» του Mouvement Mondial des Mères-Europe (Παγκόσμιου Κινήματος για τις μητέρες- Ευρώπη),

συνεχιζόμενων ανισοτήτων όσον αφορά τους μισθούς και την πρόσβαση στην απασχόληση, των διακρίσεων, και των μισθολογικών διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαφορές στο ύψος των συντάξεων συνιστούν εμπόδιο στην οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών και αποτελούν έναν από τους λόγους για τους οποίους οι γυναίκες βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας σε μεταγενέστερο στάδιο της ζωής τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται η λήψη μέτρων για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε αξιοπρεπή συνταξιοδοτικά καθεστώτα για τις γυναίκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνταξιοδοτική απόκλιση μειώθηκε κατά την περίοδο 2006-2012 στις χώρες όπου εφαρμόστηκε η οδηγία 2006/54/ΕΚ[1]·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση του κινδύνου της φτώχειας συνδέεται στενά με τις δημοσιονομικές περικοπές που πλήττουν την εκπαίδευση, τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και τις υπηρεσίες φροντίδας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες και τα παιδιά επλήγησαν περισσότερο από την κρίση και τα μέτρα λιτότητας που εφαρμόστηκαν σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αποτελούν κύριο μοχλό της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ότι η καλή εκπαίδευση συνιστά μία από τις πλέον αποτελεσματικές διαθέσιμες στρατηγικές για την επιτυχία στην αγορά εργασίας και την έξοδο από τον κύκλο της φτώχειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημαντική οικονομική επιβάρυνση της μη δωρεάν εκπαίδευσης, λόγω του άμεσου και έμμεσου κόστους που συνεπάγεται, αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας να αποκτήσουν περισσότερα προσόντα· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κορίτσια παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις από ό,τι τα αγόρια στο σχολείο, αλλά ότι συχνά αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες ή εμποδίζονται στο να μετατρέψουν αυτή την εκπαιδευτική επιτυχία σε επαγγελματική καταξίωση λόγω οικογενειακών και άλλων πιέσεων·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκφοβισμός έχει σοβαρές επιπτώσεις στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και ότι τόσο οι ψυχολογικές επιπτώσεις του όσο και ο αντίκτυπός του στις επιδόσεις διαφέρουν μεταξύ αγοριών και κοριτσιών·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στερεότυπα που καλλιεργεί ευρέως η κοινωνία είναι ριζωμένα στην πατριαρχία και επιφυλάσσουν για τη γυναίκα έναν ρόλο υποταγής στην κοινωνία, συμβάλλοντας στην αύξηση του ποσοστού των γυναικών μεταξύ των φτωχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στερεότυπα αυτά αναπτύσσονται από την παιδική ηλικία και αντανακλώνται στις επιλογές όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση των ατόμων μέχρι και την αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες περιορίζονται πολύ συχνά σε καθήκοντα «φιλικά προς τις γυναίκες», εξακολουθούν να μην αμείβονται επαρκώς και υποεκπροσωπούνται σε τομείς, όπως τα μαθηματικά, οι επιστήμες, οι ΤΠΕ και η μηχανολογία, καθώς και σε θέσεις ευθύνης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στερεότυπα αυτά, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι ανδροκρατούμενοι τομείς αποτελούν το πρότυπο για τον καθορισμό των μισθών, οδηγούν σε διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υφίστανται κενά όσον αφορά τον χαρακτηρισμό της έννοιας

[1] http:\\www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/547546/EPRS_STU(2015)547546_EN.pdf, σελ..11

του «νοικοκυριού» από την άποψη της συλλογής δεδομένων, διότι θεωρείται ότι όλα τα μέλη του νοικοκυριού λαμβάνουν τις ίδιες αποδοχές και κατανέμουν ισομερώς τους αντίστοιχους πόρους· λαμβάνοντας υπόψη ότι σπάνια εξετάζονται οι εισοδηματικές ανισότητες πέραν της παραμέτρου του «νοικοκυριού»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω έννοια του «νοικοκυριού» δεν επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση των γυναικών από πλευράς εισοδήματος ή φορολογικών υποχρεώσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας χάραξης πολιτικών·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για τη διασφάλιση μιας έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας στην Ένωση περιλαμβάνει φιλόδοξους στόχους, όπως η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στο 75% και η μείωση του αριθμού των ανθρώπων που πλήττονται ή απειλούνται από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια έως το 2020· λαμβάνοντας υπόψη ότι στους στόχους της στρατηγικής περιλαμβάνεται η μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω από το 10%·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι να εξασφαλιστεί ότι το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών θα έχουν πανεπιστημιακή μόρφωση έναντι του σημερινού μέσου όρου που ανέρχεται σε 37,9%· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μέσος όρος των γυναικών έχει υπερβεί το 42,3% έναντι αντίστοιχου ποσοστού για τους άνδρες της τάξης του 33,6%·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για την επίτευξη του στόχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» κατά της φτώχειας, ως ενός εκ των πέντε μετρήσιμων στόχων της στρατηγικής, απαιτείται σημαντική νέα πολιτική ώθηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν εκτός εάν η πολιτική κατά της φτώχειας περιλαμβάνει μια ισχυρή διάσταση του φύλου, με την υιοθέτηση εθνικών πολιτικών για την προστασία των γυναικών ιδιαίτερα έναντι του κινδύνου της φτώχειας·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός καθώς και η οικονομική εξάρτηση των γυναικών μπορεί να είναι επιβαρυντικοί παράγοντες για τα θύματα της βίας κατά των γυναικών, καθώς και αντιστρόφως, δεδομένου ότι η βία έχει συνέπειες για την υγεία των γυναικών και συχνά οδηγεί σε απώλεια θέσεων εργασίας, απώλεια στέγης, κοινωνικό αποκλεισμό και φτώχεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε αυτό περιλαμβάνεται η δυσανάλογα ευάλωτη κατάσταση σε περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων και σεξουαλικής εκμετάλλευσης· λαμβάνοντας, επιπλέον, υπόψη ότι πολλές γυναίκες που υφίστανται την εν λόγω βία συνεχίζουν να ζουν με τους θύτες τους διότι εξαρτώνται οικονομικά από αυτούς·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί όπλο για την καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών εφόσον έχει θετικές επιπτώσεις στην παραγωγικότητα και την οικονομική ανάπτυξη και οδηγεί σε μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, πράγμα που συνεπάγεται πολλά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη·

Φτώχεια και εξισορρόπηση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

1. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο των δημόσιων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας για την καταπολέμηση της φτώχειας, ιδίως της γυναικείας φτώχειας, δεδομένου ότι οι γυναίκες εξαρτώνται περισσότερο από αυτές τις υπηρεσίες·

2. τονίζει την ανάγκη να ενθαρρύνονται και να συμμετέχουν οι άνδρες στην προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλα τα πεδία και σε όλα τα επίπεδα της αγοράς εργασίας·

3. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στον συνδυασμό της ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής, παρέχοντας συνθήκες εργασίας φιλικές προς την οικογένεια, όπως προσαρμόσιμα ωράρια εργασίας και δυνατότητα τηλεργασίας· υπογραμμίζει ότι η έλλειψη οικονομικά προσιτών ποιοτικών υπηρεσιών παιδικής μέριμνας, φροντίδας για εξαρτώμενα άτομα και ηλικιωμένους, και ιδίως βρεφονηπιακών σταθμών και ιδρυμάτων μακροχρόνιας περίθαλψης, συμβάλλει στον κοινωνικό αποκλεισμό, στο χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε επίπεδο απασχόλησης, αμοιβών και συντάξεων· τονίζει ότι η ίση πρόσβαση σε δωρεάν και ποιοτική προσχολική εκπαίδευση και οικονομικά προσιτή μέριμνα, σε τυπική, άτυπη, και μη τυπική εκπαίδευση και σε υπηρεσίες οικογενειακής υποστήριξης έχει καθοριστική σημασία για να ενθαρρυνθούν οι γυναίκες να εισέλθουν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας, για την διασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών και τη διάσπαση του κύκλου της φτώχειας καθώς βοηθά τις γυναίκες να αποκτήσουν αυτονομία και τα κατάλληλα προσόντα για τη εξασφάλιση της απασχόλησης·

4. αποδοκιμάζει απερίφραστα τις πολιτικές λιτότητας που εφαρμόζονται από την ΕΕ, οι οποίες, σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση, συμβάλλουν στην αύξηση του ποσοστού φτώχειας, ιδίως στις γυναίκες·

5. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αναπτύξουν και να κάνουν χρήση των διαθέσιμων μέσων πολιτικής και χρηματοδοτικών μέσων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η δέσμη μέτρων για τις κοινωνικές επενδύσεις, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Βαρκελώνης· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, την βελτιστοποίηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) να δοθεί προτεραιότητα, στο πλαίσιο της αξιοποίησης των κοινωνικών επενδύσεων και του κανονισμού Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), στη δημιουργία δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών μέριμνας και συνδρομής για παιδιά και άλλα εξαρτώμενα άτομα, καθώς και να χρησιμοποιείται ο μηχανισμός ευελιξίας που θεσπίστηκε στο πλαίσιο του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης για τη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης και αρωγής στην προσχολική ηλικία· προτείνει τη χορήγηση ειδικών πόρων από την Επιτροπή, στο πλαίσιο μηχανισμού συγχρηματοδότησης, με σκοπό την παροχή κινήτρων υπέρ συγκεκριμένων περιοχών στις οποίες υπάρχει έλλειψη υποδομών εκπαίδευσης και αρωγής στην προσχολική ηλικία και τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών είναι ιδιαίτερα χαμηλά·

6. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές που υπερασπίζονται, αξιοποιούν και προωθούν τις δωρεάν και ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες, ιδίως στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ασφάλισης και της δικαιοσύνης· επισημαίνει ότι είναι θεμελιώδους σημασίας οι δημόσιες υπηρεσίες να διαθέτουν τους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους που έχουν ανάγκη για την επίτευξη των στόχων τους·

7. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την προώθηση του συνδυασμού επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, προκειμένου οι γυναίκες, ιδίως εκείνες που εκτίθενται περισσότερο στον κίνδυνο της φτώχειας, να μπορούν να συνεχίσουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία με πλήρη απασχόληση

ή, εφόσον το προτιμούν, να έχουν πρόσβαση σε θέσεις μερικής απασχόλησης ή απασχόλησης με ευέλικτα ωράρια·

8. καλεί την Επιτροπή να λάβει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, συνολική και ολοκληρωμένη νομοθετική πρωτοβουλία για την ικανοποίηση των αναγκών που έχουν οι μητέρες και οι πατέρες σχετικά με τα διάφορα είδη άδειας, και συγκεκριμένα της άδειας μητρότητας, της άδειας πατρότητας, της γονικής άδειας και της άδειας για παροχή φροντίδας, με τις οποίες λαμβάνουν στήριξη ιδίως οι άνδρες να αναλάβουν ενεργά τον ρόλο τους ως πατέρες, η οποία θα επιτρέπει μια δικαιότερη κατανομή των οικογενειακών ευθυνών και θα δίνει στις γυναίκες τη δυνατότητα μιας ισότιμης συμμετοχής στην αγορά εργασίας, που θα ενισχύσει την οικονομική τους ανεξαρτησία· λαμβάνει υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει νομοθεσία σχετικά με το ζήτημα αυτό, η οποία υπερβαίνει τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης· καλεί τα κράτη μέλη να προβλέψουν νομοθεσία για την προστασία ή την ενίσχυση των δικαιωμάτων μητρότητας και πατρότητας και των γονικών δικαιωμάτων· υπογραμμίζει το γεγονός ότι, το 2010, μόνο το 2,7% των ατόμων που έκαναν χρήση του δικαιώματος γονικής άδειας ήταν άνδρες, ποσοστό που καταδεικνύει την ανάγκη για συγκεκριμένη δράση προκειμένου να διασφαλισθεί η χορήγηση ατομικών και μη μεταβιβάσιμων δικαιωμάτων γονικής άδειας σε όσο το δυνατόν πιο γενναιόδωρη βάση·

9. εκφράζει εκ νέου την απογοήτευσή του για την απόσυρση της οδηγίας για την άδεια μητρότητας έπειτα από πολυετείς προσπάθειες που αποσκοπούσαν στην άρση του αδιεξόδου και, επομένως, τη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας για τους ευρωπαίους πολίτες· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει νέα πρόταση και να σεβαστεί τη θέση του Κοινοβουλίου υπέρ της αύξησης της ισχύουσας ελάχιστης εγγυημένης περιόδου άδειας μητρότητας από 14 σε 20 εβδομάδες με πλήρεις αποδοχές και της θέσπισης υποχρεωτικού δικαιώματος άδειας πατρότητας με αποδοχές· κρίνει αναγκαία τη θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων σε όλα τα κράτη μέλη για καλύτερη εξισορρόπηση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής των γυναικών· παροτρύνει την Επιτροπή να ενσωματώσει στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο μια ισχυρότερη κοινωνική διάσταση του φύλου και στόχους για την ισότητα ανδρών και γυναικών στον χώρο εργασίας·

10. επικροτεί την πρόταση σχετικά με τη θέσπιση άδειας για παροχή φροντίδας, όπως προβλέπεται στον χάρτη πορείας της Επιτροπής σχετικά με ένα νέο ξεκίνημα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εξισορρόπησης επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τις εργαζόμενες οικογένειες·

11. ζητεί να γίνει ένα βήμα προς την κατεύθυνση της εξατομίκευσης των δικαιωμάτων στο πλαίσιο της πολιτικής περί κοινωνικής ισότητας·

Φτώχεια και εργασία

12. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές που ευνοούν την απασχόληση των γυναικών και την ένταξη κοινωνικά περιθωριοποιημένων ομάδων γυναικών στην αγορά εργασίας, λαμβανομένων υπόψη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», να ενισχύσουν και να βελτιώσουν την εκπαίδευση, και να επενδύσουν περισσότερο σε εκστρατείες κατάρτισης και ενημέρωσης, διασφαλίζοντας ότι τα προσόντα θα υπερισχύσουν στην επακόλουθη ενσωμάτωση των γυναικών στην αγορά εργασίας, εστιάζοντας στη συνεχή κατάρτιση εφόσον προσφέρει στις γυναίκες τα απαραίτητα προσόντα για την πρόσβαση σε ποιοτικές θέσεις εργασίας, και τους δίνει

την ευκαιρία να αποκτήσουν νέες δεξιότητες στη συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας· ζητεί την ενίσχυση της προώθησης των κλάδων των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών για τα νεαρά κορίτσια με στόχο την έγκαιρη αντιμετώπιση των υφιστάμενων εκπαιδευτικών στερεότυπων και την καταπολέμηση του μακροχρόνιου χάσματος στην απασχόληση και τις αποδοχές ζητεί τη δημιουργία οικονομικά προσιτών και ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών παροχής φροντίδας, προσαρμόσιμων αλλά όχι επισφαλών ρυθμίσεων για τον χρόνο εργασίας προς όφελος τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών, καθώς και μέτρα για την καταπολέμηση του διαχωρισμού ανδρών και γυναικών με βάση το επάγγελμα και τον τομέα, ιδίως στον κόσμο των επιχειρήσεων και σε θέσεις ευθύνης

13. υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση σε πίστωση, καθώς και σε χρηματοπιστωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, είναι καθοριστικής σημασίας για τη χειραφέτηση των γυναικών που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό στον τομέα των επιχειρήσεων, και για την αύξηση του ποσοστού εκπροσώπησής τους στον εν λόγω τομέα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την αύξηση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για τις γυναίκες που επιθυμούν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση ή επενδυτικά σχέδια, και να προωθήσουν την γυναικεία επιχειρηματικότητα στο βαθμό που συμβάλλει στη γενική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, να διευκολύνουν την πρόσβαση σε πιστώσεις, μεταξύ άλλων με μέσα μικροπίστωσης, ιδίως όσον αφορά ευάλωτες γυναίκες που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις, και να αναπτύξουν και να επεκτείνουν τα προγράμματα αυτοαπασχόλησης με μη επισφαλή τρόπο· υπογραμμίζει στο πλαίσιο αυτό τη σημασία της ανταλλαγής και της προώθησης βέλτιστων πρακτικών, της καθοδήγησης, των γυναικείων προτύπων και άλλων μορφών στήριξης για τις άνεργες γυναίκες·

14. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο της μεταρρύθμισης των μακροοικονομικών, κοινωνικών πολιτικών και των πολιτικών που αφορούν την αγορά εργασίας ώστε να συμβαδίζουν με τις πολιτικές για την ισότητα των φύλων, προκειμένου να εξασφαλιστεί οικονομική και κοινωνική δικαιοσύνη για τις γυναίκες· της αναθεώρησης των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του ποσοστού φτώχειας και της ανάπτυξης στρατηγικών για την προώθηση της δίκαιης κατανομής του πλούτου· της εξασφάλισης ενός ελάχιστου εισοδήματος, καθώς και αξιοπρεπών μισθών και συντάξεων και της δημιουργίας περισσότερων θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας, παράλληλα με τα αντίστοιχα δικαιώματα για τις γυναίκες· και της παροχής της δυνατότητα στις γυναίκες και στα κορίτσια να επωφεληθούν από δημόσιες υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, και για να μειωθεί το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας·

15. επισημαίνει ότι οι γυναίκες εργάζονται συχνότερα σε επισφαλείς και χαμηλόμισθες θέσεις και με μη τυποποιημένες συμβάσεις εργασίας· επισημαίνει ότι μια άλλη πτυχή της επισφαλούς εργασίας είναι η έκταση της μη εκούσιας μερικής απασχόλησης, που συμβάλλει στον κίνδυνο φτώχειας και που έχει αυξηθεί από το 16,7% στο 19,6% της συνολικής απασχόλησης· καλεί τα κράτη μέλη να επιτείνουν τις προσπάθειές τους κατά της αδήλωτης εργασίας, των επισφαλών θέσεων εργασίας και την κατάχρηση των άτυπων συμβάσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μηδενικού ωραρίου σε ορισμένα κράτη μέλη· τονίζει τα υψηλά επίπεδα αδήλωτης εργασίας στις γυναίκες, με αρνητικό αντίκτυπο στο εισόδημα και στην κοινωνική ασφάλιση και προστασία των γυναικών και αρνητικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ της ΕΕ· καλεί τα κράτη

μέλη να εξετάσουν τη δυνατότητα εφαρμογής των συστάσεων εκείνων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO/ΔΟΕ) που αποσκοπούν να μειώσουν την έκταση της επισφαλούς εργασίας[1], όπως είναι η ανάλυση και ο περιορισμός των συνθηκών υπό τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν συμβάσεις επισφαλούς εργασίας, και η μείωση του χρονικού διαστήματος για το οποίο οι εργαζόμενοι μπορούν να εργαστούν με διαδοχικές τέτοιες συμβάσεις, μετά το πέρας του οποίου θα πρέπει να τους προσφέρεται η δυνατότητα σύμβασης αορίστου χρόνου·

16. καλεί τα κράτη μέλη να παρακολουθούν τα δικαιώματα των εργαζόμενων γυναικών, οι οποίες καταλαμβάνουν όλο και συχνότερα χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας και είναι θύματα διακρίσεων·

17. επισημαίνει ότι υπάρχουν νέες κατηγορίες γυναικών σε συνθήκες φτώχειας, αποτελούμενες από νέες ελεύθερες επαγγελματίες, κυρίως σε ορισμένα κράτη μέλη με φορολογικές πολιτικές που δεν λαμβάνουν υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εν λόγω κατηγορίες και, ως εκ τούτου, καταδικάζουν ένα μεγάλο τμήμα των νέων γυναικών πτυχιούχων σε επισφαλή επαγγελματικό βίο και σε εισόδημα που σπανίως κατορθώνει να υπερβεί το όριο της φτώχειας (νεόπτωχοι)·

18. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή για αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας προκειμένου να εξαλειφθεί η μισθολογική διαφορά και να μειωθεί το συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών· σημειώνει ότι τα μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας των αμοιβών έχουν θεμελιώδη σημασία για το κλείσιμο του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των δύο φύλων, και καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη σύσταση της Επιτροπής της 7ης Μαρτίου 2014 σχετικά με την ενίσχυση της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένης της αντιστροφής του βάρους της απόδειξης όταν πρόκειται για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου στον χώρο εργασίας·

19. ζητεί από την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαδικασίες που συνδέονται με την επίσημη αναγνώριση του επαναπροσδιορισμού φύλου ενός ατόμου, ή η έλλειψη των εν λόγω διαδικασιών, επηρεάζουν τη θέση των διεμφυλικών ατόμων στην αγορά εργασίας, ιδίως όσον αφορά την πρόσβασή τους στην απασχόληση, το ύψος της αμοιβής τους, την επαγγελματική τους εξέλιξη και τις συνταξιοδοτικές παροχές τους·

20. θεωρεί ότι πρέπει να καταρτιστεί επειγόντως ένας ορισμός σε επίπεδο ΕΕ για την εργασία ίσης αξίας, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι συνεκτιμώνται παράγοντες όπως οι συνθήκες εργασίας, η ευθύνη που ανατίθεται στους εργαζομένους και οι σωματικές και διανοητικές απαιτήσεις της εν λόγω εργασίας· θεωρεί ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί επειγόντως το ζήτημα της ίσης αμοιβής για «εργασία ίσης αξίας» σε διάφορους τομείς, ούτως ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή ευρύτερης ερμηνείας που θα καλύπτει τις μισθολογικές διαφορές για εργασία που δεν φαίνεται ενδεχομένως εξαρχής ότι είναι συγκρίσιμη, όπως ο τομέας της νοσηλευτικής σε σύγκριση με τον τομέα της μεταποίησης·

[1] Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, Πολιτικές και κανονισμοί για την καταπολέμηση της επισφαλούς εργασίας, 2011.

21. σημειώνει με ανησυχία ότι οι γυναίκες συχνά λαμβάνουν συντάξεις που μετά βίας υπερβαίνουν το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης, λόγω διαφόρων αιτιών, όπως η διακοπή ή η παύση της επαγγελματικής δραστηριότητας προκειμένου να αφοσιωθούν στην οικογένεια, η επικράτηση συμβάσεων μερικής απασχόλησης σε όλη τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου, ή η εργασία τους στην επιχείρηση του συζύγου, ιδίως στους τομείς του εμπορίου και της γεωργίας, χωρίς μισθό ούτε συμμετοχή σε πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης·

22. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή χαρακτηρίζει «την ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας» ως έναν από τους βασικούς τομείς δράσης στη νέα στρατηγική της για την ισότητα των φύλων· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δημοσίευσε απλώς ένα έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της, υποβαθμίζοντας κατά τον τρόπο αυτό τη στρατηγική της για την ισότητα των φύλων στο επίπεδο ενός εσωτερικού εγγράφου· ζητεί, συνεπώς, από την Επιτροπή να εκδώσει ανακοίνωση με τίτλο «New Strategy for Gender Equality and Women's Rights post 2015» (Νέα στρατηγική για την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των γυναικών μετά το 2015), ούτως ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων που περιλαμβάνονται στην εν λόγω στρατηγική·

23. ζητεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι όλοι όσοι αναστέλλουν προσωρινά την επαγγελματική τους δραστηριότητα προκειμένου να αφοσιωθούν στην ανατροφή παιδιών ή στη φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων, θα μπορούν να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας, διατηρώντας το δικαίωμα επιστροφής στην προηγούμενη θέση τους και το δικαίωμα επαγγελματικής ανέλιξης·

24. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος στην ΕΕ και να εξετάσει τη λήψη περαιτέρω μέτρων που θα λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος, καθώς και να αξιολογήσει κατά πόσον τα εν λόγω συστήματα επιτρέπουν στα νοικοκυριά να καλύπτουν βασικές προσωπικές ανάγκες· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει στη βάση αυτή τον τρόπο και τα μέσα παροχής επαρκούς ελάχιστου εισοδήματος πάνω από το όριο της φτώχειας, το οποίο υπολογίζεται στο 60% του εθνικού μέσου εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές και τις παραδόσεις και με σεβασμό των ατομικών χαρακτηριστικών των κρατών μελών, προκειμένου να υποστηριχθεί η κοινωνική σύγκλιση στο σύνολο της ΕΕ· ενθαρρύνει για μια ακόμα φορά τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κατώτατη εθνική σύνταξη, η οποία δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το όριο της φτώχειας·

25. επισημαίνει ότι οι γυναίκες συνταξιούχοι είναι η πιο ευάλωτη ομάδα, η οποία συχνά ζει στο όριο ή κάτω από το όριο της φτώχειας· καλεί τα κράτη μέλη να αντιμετωπίζουν το θέμα της μείωσης της συνταξιοδοτικής ανισότητας μεταξύ των φύλων ως έναν οικονομικό στόχο· καλεί τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν τα συνταξιοδοτικά συστήματα ώστε να εγγυώνται πάντα επαρκείς συντάξεις σε όλους και να εξαλειφθεί η συνταξιοδοτική ανισότητα· εκτιμά ότι στους μηχανισμούς αντιμετώπισης της συνταξιοδοτικής ανισότητας περιλαμβάνονται η αναπροσαρμογή των συνταξιοδοτικών συστημάτων με σκοπό την ισότητα γυναικών και ανδρών, και οι αναπροσαρμογές στην εκπαίδευση, στο σχεδιασμό σταδιοδρομίας, στα συστήματα γονικής άδειας, και στις άλλες παροχές υπέρ της πατρότητας/μητρότητας· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη δυνατότητα επιμερισμού των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων σε περίπτωση διαζυγίου

και νομικού χωρισμού, σε συμφωνία με την αρχή της επικουρικότητας· επισημαίνει ότι τα επαγγελματικά συστήματα σύνταξης γήρατος λειτουργούν όλο και περισσότερο βάσει ασφαλιστικών κριτηρίων, και τούτο πιθανόν να προκαλέσει πολλά κενά στην κοινωνική προστασία[1]· τονίζει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέστησε σαφές ότι τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα πρέπει να θεωρούνται ως συστήματα αποδοχών και ότι, κατά συνέπεια, η αρχή της ίσης μεταχείρισης ισχύει και για τα εν λόγω συστήματα·

σχετικά με τη φτώχεια: γενικές συστάσεις

26. σημειώνει ότι τα άτομα που ζουν σε επισφαλείς συνθήκες καταβάλλουν συχνά υψηλότερο μοναδιαίο κόστος από ό,τι τα άτομα με υψηλότερο βιοτικό επίπεδο για ίδια αγαθά και υπηρεσίες τα οποία είναι απαραίτητα για την κοινωνική και οικονομική τους επιβίωση, ιδίως στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της ενέργειας και του νερού· καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν στενά με τους προμηθευτές και τους φορείς εκμετάλλευσης με σκοπό την ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης και κοινωνικής τιμολόγησης υπέρ των πλέον ευάλωτων ατόμων, ιδίως στον τομέα της παροχής νερού και ενέργειας με στόχο την εξάλειψη της ενεργειακής ένδειας των νοικοκυριών·

27. καλεί την Επιτροπή να μην προβεί σε σύσταση μεταβολών και περικοπών στις δημόσιες υπηρεσίες των κρατών μελών, να μην προωθήσει ευέλικτες εργασιακές σχέσεις και την ιδιωτικοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών που έχουν οδηγήσει αδιαμφισβήτητα στην αποδυνάμωση των κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, με βαθύτερες συνέπειες για τις γυναίκες·

28. επισημαίνει εκ νέου τον ρόλο της εκπαίδευσης στην καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων, στην ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών στον κοινωνικό, οικονομικό, πολιτιστικό και πολιτικό τομέα και στις επιστημονικές σταδιοδρομίες, και στην διάσπαση του κύκλου της φτώχειας μέσω της συμμετοχής των γυναικών σε τομείς όπου υποεκπροσωπούνται, όπως οι επιστήμες, η τεχνολογία, η μηχανολογία και οι επιχειρήσεις, και ζητεί από την Επιτροπή να ενσωματώσει στόχους για την επαγγελματική κατάρτιση των γυναικών στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις· τονίζει το ρόλο της μη τυπικής εκπαίδευσης· καλεί τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν επενδύσεις στην εκπαίδευση κοριτσιών και γυναικών με σκοπό την ενίσχυση των δυνατοτήτων τους ως αναπόσπαστο στοιχείο των οικονομιών και των σχεδίων ανάκαμψής τους· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καταβάλουν προσπάθειες για την παροχή βοήθειας στις νεαρές γυναίκες κατά τη μετάβασή τους από την τυπική εκπαίδευση στην αγορά εργασίας· τονίζει ότι είναι αναγκαίο όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να μεταδίδουν τις δημοκρατικές αξίες με στόχο την ενθάρρυνση της ανοχής, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, της κοινωνικής ευθύνης και του σεβασμού στις διαφορές μεταξύ φύλων, μειονοτήτων, εθνοτικών και θρησκευτικών ομάδων υπενθυμίζει τη σημασία του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής για την αντιμετώπιση προκαταλήψεων και στερεοτύπων και τη δυνητική τους αξία να βοηθήσουν κοινωνικά ευάλωτους νέους να βρουν το δρόμο τους·

29. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι οι γυναίκες με παιδιά υφίστανται διακριτική μεταχείριση στον χώρο εργασίας τους επειδή είναι μητέρες και όχι επειδή η εργασιακή

[1] http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.

τους απόδοση είναι χαμηλότερη από αυτήν των συναδέλφων τους· παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά τη θετική εικόνα των μητέρων ως εργαζομένων και να καταπολεμήσουν το φαινόμενο της «ποινής της μητρότητας» που έχουν διαπιστώσει πολλαπλές έρευνες·

30. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, ιδίως το ΕΚΤ, όπως και το ΕΤΣΕ, να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό να βελτιωθεί η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και να καταπολεμηθεί η ανεργία, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός των γυναικών· τονίζει ότι το ποσοστό του 20% ως το μερίδιο του ΕΚΤ που προορίζεται για μέτρα κοινωνικής ένταξης και σχέδια κοινωνικής καινοτομίας θα πρέπει να αξιοποιείται πιο ενεργά για να στηρίζει πρωτοβουλίες όπως τα μικρά τοπικά έργα που αποσκοπούν στη χειραφέτηση των γυναικών που βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού· καλεί τα κράτη μέλη να διεξαγάγουν περισσότερες εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με τις δυνατότητες συμμετοχής σε έργα που χρηματοδοτεί η ΕΕ·

31. ζητεί μηχανισμούς χρηματοδότησης που να παρέχουν κίνητρα για την επίτευξη ίσης εκπροσώπησης σε τομείς στους οποίους υπάρχει ανισότητα μεταξύ των φύλων και τονίζει ότι χρειάζονται ξεχωριστά δεδομένα για κάθε φύλο για να κατανοηθεί καλύτερα η κατάσταση των κοριτσιών, των αγοριών, των αντρών και των γυναικών, και, συνεπώς, για να καταστεί δυνατή η παροχή αποτελεσματικότερων λύσεων στο πρόβλημα των ανισοτήτων· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει αναλυτικά στοιχεία με βάση το φύλο και την ηλικία σχετικά με την συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας για εκπαιδευτικούς σκοπούς, όπως το Erasmus +, η Δημιουργική Ευρώπη και η Ευρώπη για τους Πολίτες·

32. υπενθυμίζει ειδικότερα το δικαίωμα των παιδιών μεταναστών και προσφύγων, τόσο αγοριών όσο και κοριτσιών, να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, το οποίο αποτελεί μια από τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών κοινωνιών· τονίζει, συνεπώς, ότι πρέπει να ληφθούν επείγοντα μέτρα στον τομέα της εκπαίδευσης των μεταναστών τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών, υπό το φως της επίμονης μεταναστευτικής κρίσης· επισημαίνει ότι η εκπαίδευση αποτελεί βασικό παράγοντα για την ένταξη και την απασχολησιμότητα και ότι ενδεχόμενη αδυναμία των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων να ανταποκριθούν σε αυτήν την πρόκληση ενδέχεται να προκαλέσει περαιτέρω πολιτιστικό διαχωρισμό και να επιδεινώσει τις κοινωνικές διαιρέσεις· τονίζει ότι η πρόσβαση στην εκπαίδευση, τόσο στους προσφυγικούς καταυλισμούς όσο και στις πόλεις υποδοχής, που πληροί τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας και συνοδεύεται από γλωσσική και ψυχολογική υποστήριξη, δεν πρέπει να υπονομεύεται από γραφειοκρατικά και διοικητικά ζητήματα που σχετίζονται με την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα·

33. υπενθυμίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν σε αυτό το πεδίο οι εθελοντικές οργανώσεις και ο τριτογενής τομέας και παροτρύνει τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τις προσπάθειές τους· υπενθυμίζει τη μεγάλη συμμετοχή των γυναικών στον τομέα της εθελοντικής εκπαίδευσης και σε άλλες δραστηριότητες και στην ενίσχυση και βελτίωση των εκπαιδευτικών ευκαιριών, για παράδειγμα για τους πρόσφυγες και τα άπορα παιδιά·

34. τονίζει ότι οι επιπτώσεις της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στα παιδιά μπορεί να τα συνοδεύουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής και να έχουν ως συνέπεια τη διαγενεακή μεταβίβαση της φτώχειας· τονίζει ότι σε όλα τα κράτη μέλη ο κίνδυνος της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού μεταξύ των παιδιών συνδέεται στενά με το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων τους, και ιδίως με εκείνο των μητέρων τους, την κατάσταση των γονέων στην αγορά εργασίας και την κοινωνική τους κατάσταση, καθώς και τις μορφές οικογενειακής υποστήριξης που προσφέρονται από τα κράτη μέλη· συνιστά στα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν σε όλους τους νέους πρόσβαση στη δωρεάν και ποιοτική δημόσια εκπαίδευση ανεξαρτήτως ηλικίας, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης· τονίζει το ρόλο του σχολικού προσανατολισμού για τα παιδιά ούτως ώστε να μπορούν να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους· τονίζει την ανάγκη στήριξης των εφήβων μητέρων, για τις οποίες η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου αποτελεί το πρώτο βήμα προς τη φτώχεια, μέσω προγραμμάτων για τη συνέχιση των σπουδών τους· τονίζει την ανάγκη να θεσπιστεί ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας και την προώθηση της παιδικής ευημερίας βάσει τριών πυλώνων: και συγκεκριμένα, της πρόσβασης σε επαρκείς πόρους και του συνδυασμού της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, της πρόσβασης σε υπηρεσίες ποιότητας, και της συμμετοχής των παιδιών σε αποφάσεις που τα επηρεάζουν, καθώς και σε πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και αθλητικές δραστηριότητες· επαναλαμβάνει ότι είναι αναγκαίο η πρόσβαση σε πληροφορίες να καταστεί εύκολα προσιτή σε ισότιμη βάση, ιδίως στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης, της εκπαίδευσης ενηλίκων, της υγειονομικής περίθαλψης και της παροχής οικονομικής στήριξης·

35. επισημαίνει ότι η μη αναγνώριση των οικογενειών ΛΟΑΔΜ από πολλά κράτη μέλη συνεπάγεται χαμηλότερο εισόδημα και υψηλότερο κόστος διαβίωσης για τα άτομα ΛΟΑΔΜ, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού· εκτιμά ότι η νομοθεσία για την ίση μεταχείριση αποτελεί μέσο καίριας σημασίας για την καταπολέμηση της φτώχειας που οφείλεται στην περιθωριοποίηση και τις διακρίσεις σε βάρος μειονοτήτων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού και φύλου· καλεί, εν προκειμένω, το Συμβούλιο να εγκρίνει την πρόταση οδηγίας του 2008 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκεύματος ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· ζητεί, επιπλέον, να συμπεριληφθεί ρητά η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ταυτότητας φύλου σε οποιαδήποτε μελλοντική αναδιατύπωση των οδηγιών για την ισότητα των φύλων· εξακολουθεί να εκφράζει την ανησυχία του για το χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σχετικά με την ύπαρξη φορέων και οργανισμών που παρέχουν στήριξη σε θύματα διακρίσεων· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, από την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματικότητα των αρμόδιων εθνικών φορέων υποβολής καταγγελιών και των σχετικών διαδικασιών·

36. ζητεί την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, και την αναθεώρησή της με την επιβολή στις εταιρείες της υποχρέωσης να λάβουν μέτρα ή να καταρτίσουν σχέδια σχετικά με την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για την εξάλειψη του διαχωρισμού, το σχεδιασμό συστημάτων αμοιβής και μέτρων για τη στήριξη της σταδιοδρομίας των γυναικών·

37. επιβεβαιώνει τη σημασία της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης σε νεαρή ηλικία, εφόσον αυτό έχει αποδειχθεί ότι βελτιώνει τη λήψη οικονομικών αποφάσεων σε μεγαλύτερη ηλικία, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαχείριση των δαπανών και των εσόδων· συνιστά την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων τα οποία απευθύνονται σε γυναίκες και κορίτσια που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και περιθωριοποιημένες κοινότητες και ζουν υπό συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού·

38. διαπιστώνει ότι η έλλειψη εισοδήματος του συντρόφου αποτελεί σημαντικό παράγοντα που μπορεί να συμβάλει στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό των γυναικών· επισημαίνει τη συχνά επισφαλή κατάσταση των χηρών και των διαζευγμένων γυναικών καθώς και των μόνων μητέρων που έχουν αναλάβει, βάσει δικαστικής απόφασης, την επιμέλεια των παιδιών, για τις οποίες θα πρέπει να ορίζεται επαρκής διατροφή· διαπιστώνει ότι η μη καταβολή διατροφής στις γυναίκες που μεγαλώνουν μόνες τα παιδιά τους μπορεί να τις οδηγήσει στη φτώχεια· υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι διαζευγμένες γυναίκες είναι ευάλωτες στις διακρίσεις και την φτώχεια, και ότι αυτό αποτελεί απόδειξη του ότι οι γυναίκες δεν διαθέτουν ακόμα πλήρη οικονομική ανεξαρτησία, εξ' ου και η ανάγκη να ληφθούν περαιτέρω μέτρα στον τομέα της αγοράς εργασίας και να εξαλειφθεί το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων·

39. επισημαίνει ότι οι φορολογικές πολιτικές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου· καλεί συνεπώς την Επιτροπή να προωθήσει βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της φορολογικής πολιτικής που λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις στα φύλα και προαγάγουν την ισότητα των φύλων, ιδίως όσον αφορά τη φορολογία εισοδήματος των νοικοκυριών, βάσει της οποίας ορισμένες φορές άτομα με χαμηλότερα εισοδήματα μπορεί να υπόκεινται σε υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, επίσης με την εισαγωγή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για προϊόντα απαραίτητα για τις γυναίκες, όπως τα ταμπόν περιόδου·

40. τονίζει ότι η συγκέντρωση στοιχείων για τις δαπάνες και τα έσοδα των νοικοκυριών πρέπει να συμπληρώνεται από εξατομικευμένα στοιχεία, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανισότητες λόγω φύλου εντός των νοικοκυριών·

41. εμμένει στην άποψη ότι η μακροοικονομική πολιτική πρέπει να συνάδει με την πολιτική για την κοινωνική ισότητα και να δίδει ιδιαίτερη έμφαση στη διάσταση του φύλου· επαναλαμβάνει ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κοινωνικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων σχετικά με τις ανισότητες μεταξύ των φύλων, κατά τον σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων για μακροοικονομικές νομισματικές πολιτικές ή πολιτικές χρηματοοικονομικών υπηρεσιών·

42. επαναβεβαιώνει τη στήριξή της όσον αφορά την πρωτοβουλία για την κατάρτιση προϋπολογισμού αναφοράς και καλεί την Επιτροπή να συμπεριλαμβάνει εκτιμήσεις ανά φύλο κατά τον σχεδιασμό του, μεταξύ άλλων για τις ανισότητες λόγω φύλου εντός των νοικοκυριών·

43. επαναλαμβάνει την ανάγκη να διενεργηθούν έρευνες σχετικά με την απώλεια στέγης των γυναικών, καθώς και τα αίτια και τους καθοριστικούς παράγοντες του φαινομένου αυτού, διότι τα τρέχοντα στοιχεία δεν αποτυπώνουν επαρκώς το φαινόμενο· σημειώνει ότι στα ειδικά ανά φύλο στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη συγκαταλέγονται η

οικονομική εξάρτηση λόγω φύλου, η προσωρινή στέγαση και η αποφυγή χρήσης κοινωνικών υπηρεσιών·

44. υπογραμμίζει ότι η βία κατά των γυναικών εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό πρόβλημα στην ΕΕ, το οποίο επηρεάζει τα θύματα, και ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να συμμετέχουν οι δράστες αυτών των πράξεων στα μέτρα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, ανεξάρτητα από ηλικία, εκπαίδευση, εισόδημα ή κοινωνική θέση και ότι έχει ολοένα μεγαλύτερο αντίκτυπο στον κίνδυνο περιθωριοποίησης, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού· σημειώνει ότι η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ικανότητά τους να ξεφύγουν από καταστάσεις βίας λόγω φύλου με την λήψη προληπτικών μέτρων· καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να μεριμνήσουν ώστε τα συστήματα κοινωνικής προστασίας να διασφαλίζουν τα κοινωνικά δικαιώματα των γυναικών που είναι θύματα βίας οιασδήποτε μορφής, είτε πρόκειται για την ενδοοικογενειακή βία, την εμπορία, ή την πορνεία, και να αναλάβουν δράση προκειμένου να τις επανεντάξουν στην αγορά εργασίας, επίσης με τη χρήση μέσων, όπως του ΕΚΤ· υπογραμμίζει την ανάγκη αύξησης των διαθέσιμων πληροφοριών όσον αφορά τις νομικές υπηρεσίες για τα θύματα βίας·

45. τονίζει την ανάγκη να καταβληθούν αποφασιστικές προσπάθειες για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, ιδίως εκείνης που είναι σε βάρος των γυναικών· επισημαίνει ότι η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών επηρεάζει καθοριστικά τη ζωή τους και τη δυνατότητά τους να ξεφύγουν από καταστάσεις ενδοοικογενειακής βίας, και ότι οι γυναίκες που εξαντλούν την άδεια μετ’ αποδοχών που δικαιούνται, κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους και την οικονομική ανεξαρτησία τους· επισημαίνει ότι η πρόσφατη καθιέρωση της άδειας για λόγους οικογενειακής βίας στην Αυστραλία και τις ΗΠΑ έχει προσφέρει σε πολλά εργαζόμενα πρόσωπα προστατευμένη απασχόληση για όσο διάστημα ασχολούνται με τις επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας, π.χ. μέσω του χρόνου που τους παρέχει για ιατρικές επισκέψεις, παράσταση σε δικαστήρια και για άλλα διαβήματα που πρέπει να διεκπεραιωθούν σε τέτοιες περιστάσεις· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν εάν είναι εφικτή και ποια πιθανά αποτελέσματα θα έχει η καθιέρωση ενός συστήματος ειδικής άδειας μετ’ αποδοχών για τα θύματα και τους επιζώντες καταστάσεων ενδοοικογενειακής βίας, στις περιπτώσεις που η έλλειψη άδειας μετ' αποδοχών δεν επιτρέπει στα θύματα να διατηρήσουν την απασχόλησή τους, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία της ιδιωτικής τους ζωής· ζητεί επίσης από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν περαιτέρω μέτρα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας και για την παροχή βοήθειας στα θύματα αυτής της βίας, την προώθηση της καλύτερης γνώσης και υπεράσπισης των δικαιωμάτων τους, και την προστασία της οικονομικής τους ανεξαρτησίας·

46. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη να προσυπογράψουν και να επικυρώσουν τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης και ζητεί να αναληφθεί επειγόντως πρωτοβουλία για τη θέσπιση οδηγίας της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών· καλεί εκ νέου την Επιτροπή να παρουσιάσει ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, να θεσπίσει Ευρωπαϊκό Έτος καταπολέμησης της έμφυλης βίας, και να προωθήσει νομοθετικά μέτρα για τον ορισμό της εν λόγω βίας ως συγκεκριμένης εγκληματικής πράξης που συνδέεται στενά με τα εγκλήματα μίσους·

47. θεωρεί ότι είναι αναγκαία η λήψη προληπτικών μέτρων για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών μέσω της στόχευσης των προτύπων που εξυμνούν τη βία· υπογραμμίζει ότι τα στερεότυπα και οι δομές που αποτελούν τη βάση της βίας των ανδρών κατά των γυναικών πρέπει να καταπολεμηθούν με προληπτικά μέτρα, μέσω εκστρατειών και συνεχούς εκπαίδευσης σχετικά με το θέμα της ανδροκρατικής νοοτροπίας σε εθνικό επίπεδο·

48. υπενθυμίζει ότι οι νέες τεχνολογίες πρέπει να αντιμετωπίζονται ως βασικό εργαλείο για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ως ευκαιρία για να εξέλθουν οι γυναίκες από τη φτώχεια·

49. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συνδράμουν, σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των γυναικών σε αγροτικές περιοχές, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος της φτώχειας μέσω της παροχής ποιοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα στοχεύουν στην ενδυνάμωση των γυναικών αυτών, και στη βελτίωση των συνθηκών απασχόλησής τους καθώς και στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς εισοδήματος για αυτές· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ποιοτικές κοινοτικές, κοινωνικές και δημόσιες υποδομές με σκοπό τη βελτίωση του γενικού βιοτικού επιπέδου στις αγροτικές περιοχές·

50. θεωρεί ότι πολλές πτυχές της φτώχειας, και ιδίως της φτώχειας των γυναικών, παραγνωρίζονται, ιδίως η έλλειψη πρόσβασης των γυναικών στον πολιτισμό και στη συμμετοχή στην κοινωνία, και καλεί ως εκ τούτου τα κράτη μέλη να παράσχουν την απαραίτητη στήριξη για την εξασφάλιση του δικαιώματος όλων των γυναικών στον πολιτισμό, στον αθλητισμό και στην ψυχαγωγία, με ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες που βιώνουν συνθήκες φτώχειας, στις γυναίκες με αναπηρία και στις μετανάστριες· θεωρεί ότι οι υφιστάμενοι δείκτες σοβαρής υλικής στέρησης αποκλείουν τους παράγοντες πρόσβασης στον πολιτισμό και την κοινωνική συμμετοχή και, ως εκ τούτου, δίνουν μια ελλιπή μόνον εικόνα του φαινομένου της φτώχειας· ζητεί να αναπτυχθούν άλλοι δείκτες για την αξιολόγηση του αποκλεισμού όσον αφορά την κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συμμετοχή, και, ειδικότερα, της επίδρασής του στον φαύλο κύκλο της φτώχειας καθώς και των διαγενεακών του επιπτώσεων·

51. ζητεί να διενεργηθούν μελέτες που να παρέχουν νέα στατιστικά στοιχεία στον τομέα αυτό που θα χρησιμοποιηθούν για να δημιουργηθεί μια διευρυμένη, ολοκληρωμένη και αξιόπιστη βάση δεδομένων·

52. επισημαίνει ότι οι γυναίκες με αναπηρία υφίστανται συχνά διακρίσεις στο οικογενειακό περιβάλλον και στην εκπαίδευση, ότι έχουν περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης και ότι οι κοινωνικές παροχές που τους χορηγούνται δεν επαρκούν για να αποφευχθεί ο κίνδυνος της φτώχειας· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές πρέπει να παρέχουν στις γυναίκες με αναπηρία την ιδιαίτερη μέριμνα που χρειάζονται προκειμένου να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους, και να προτείνουν μέτρα για την διευκόλυνση της ένταξης των ατόμων αυτών στην αγορά εργασίας μέσω της λήψης πρόσθετων μέτρων και μέτρων στήριξης, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση·

53. ζητεί την ανάληψη περισσότερο φιλόδοξης δράσης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας, η οποία πλήττει δυσανάλογα τα νοικοκυριά άγαμων μητέρων, τα μονογονεϊκά νοικοκυριά και τα νοικοκυριά με αρχηγό γυναίκα· παροτρύνει την

Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταρτίσουν ορισμό για την ενεργειακή ένδεια, στον οποίο λαμβάνονται υπόψη πτυχές του φαινομένου που συνδέονται με το φύλο, και να τον συμπεριλάβουν στη μελλοντική αναδιατύπωση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων· επισημαίνει τον μείζονα ρόλο των κοινοτικών πρωτοβουλιών για την ενέργεια, όπως οι συνεταιρισμοί, στην ενίσχυση της θέσης των ευάλωτων καταναλωτών ενέργειας, ιδίως των γυναικών που ζουν υπό συνθήκες φτώχειας, κοινωνικού αποκλεισμού και περιθωριοποίησης· τονίζει ότι η κλιματική αλλαγή έχει σημαντικό αντίκτυπο στη γυναικεία φτώχεια, διότι οι γυναίκες εξαρτώνται περισσότερο από τους φυσικούς πόρους και έχουν στη διάθεσή τους λιγότερα μέσα για την προστασία τους από τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως οι επιπτώσεις στην υγεία, η ξηρασία, οι φυσικές καταστροφές ή ο εκτοπισμός λόγω περιβαλλοντικών αλλαγών· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η διάσταση του φύλου δεν έχει εισαχθεί συστηματικά σε πολιτικές της ΕΕ για το κλίμα, και καλεί τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να ενσωματώσουν τη διάσταση του φύλου σε όλες τις πολιτικές και τη νομοθεσία της ΕΕ για το κλίμα·

54. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να επιδιώξει τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά που θα εξασφαλίζει ότι κάθε παιδί στην Ευρώπη που απειλείται από φτώχεια θα έχει πρόσβαση σε δωρεάν υγειονομική περίθαλψη, δωρεάν εκπαίδευση, δωρεάν παιδική μέριμνα, αξιοπρεπή στέγαση και επαρκή διατροφή· τονίζει ότι η πολιτική αυτή πρέπει να αντιμετωπίζει την κατάσταση των γυναικών και των κοριτσιών, ιδίως σε ευάλωτες και περιθωριοποιημένες κοινότητες· επισημαίνει ότι στην πρωτοβουλία «Εγγύηση για τη Νεολαία» πρέπει να συμπεριληφθεί η διάσταση του φύλου·

55. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συλλέξουν στατιστικά στοιχεία αναλυόμενα ανά φύλο και να θεσπίσουν νέους εξατομικευμένους δείκτες όσον αφορά τις γυναίκες και τη φτώχεια, ως μέσο παρακολούθησης των επιπτώσεων που έχουν οι ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης για τις γυναίκες και τη φτώχεια προκειμένου να αναπτύξουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών όσον αφορά νομοθετικά και δημοσιονομικά μέσα για την καταπολέμηση της φτώχειας, εστιάζοντας στις ομάδες που διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο φτώχειας, μεταξύ των οποίων οι μετανάστριες, οι γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες, οι άγαμες γυναίκες, οι ηλικιωμένες και οι γυναίκες με αναπηρία και οι γυναίκες που παραμένουν στο σπίτι για να παρέχουν φροντίδα σε μέλος της οικογένειας, και ανεξάρτητα από τον γενετήσιο προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου·

56. ζητεί να εφαρμοστούν οι συστάσεις της Επιτροπής και να υπάρξει συνεργασία με αυτήν·

57. επισημαίνει τον ρόλο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στη χειραφέτηση και την ένταξη των γυναικών που ζουν υπό συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις·

58. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό οι πολιτικές, τα προγράμματα και οι δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας της ΕΕ να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου, προκειμένου να επιτευχθούν η χειραφέτηση και η ανεξαρτησία των γυναικών μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις λόγω φύλου και όλες οι μορφές βίας κατά των γυναικών, μεταξύ των οποίων η εμπορία και ο

ακρωτηριασμός των γεννητικών τους οργάνων·

59. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν διαδικασίες ανάληψης δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων φορέων που προάγουν και διευκολύνουν την άμεση συμμετοχή ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ιδίως γυναικών και κοριτσιών, στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής σχετικά με την κοινωνική ένταξη σε όλα τα επίπεδα·

60. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στον προϋπολογισμό τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου ως εργαλείο που θα διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις για τον προϋπολογισμό θα λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου και θα αντιμετωπίζουν τις διαφοροποιημένες επιπτώσεις·

61. καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν για την καταπολέμηση της φτώχειας με μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται με επιτυχία σε περιοχές πληττόμενες από ακραία φτώχεια και που διαθέτουν πολύτιμη τεχνογνωσία στην τοπική κοινωνία· καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν την αποτελεσματική συνεργασία σε τοπικό επίπεδο·

62. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτών) και της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των φορέων ισότητας των φύλων, στην υλοποίηση της ισότητας των φύλων, με σκοπό την προαγωγή της ίσης μεταχείρισης· τονίζει ότι ο κοινωνικός διάλογος πρέπει να περιλαμβάνει την παρακολούθηση και προώθηση πρακτικών ισότητας των φύλων στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων, με σκοπό να διευκολυνθεί ο συνδυασμός επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής· τονίζει τη σημασία των συλλογικών συμβάσεων για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προαγωγή της ισότητας γυναικών και ανδρών στην εργασία, καθώς και άλλων μέσων, όπως είναι οι κώδικες δεοντολογίας, η έρευνα ή οι ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών στον τομέα της ισότητας των φύλων·

63. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Επί σειρά ετών, το Κοινοβούλιο δίνει αυξημένη προσοχή στο ζήτημα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των γυναικών. Σε πολλά ψηφίσματα έχει ζητήσει να αντιμετωπιστούν τα αίτια και οι συνέπειες των πολλαπλών πτυχών αυτής της απειλής. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι το 2015, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί είναι ελάχιστη παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί.

Η οικονομική κρίση από την οποία εξέρχεται σταδιακά η Ένωση οδήγησε σε αύξηση των ποσοστών των ατόμων, ανδρών και γυναικών, που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για την κατανομή της νομισματικής φτώχειας και τις εισοδηματικές ανισότητες στην ΕΕ, το 16,6% του πληθυσμού της ΕΕ των 28 θεωρείτο ότι διέτρεχε κίνδυνο φτώχειας μετά τις κοινωνικές παροχές. Ο κίνδυνος αυτός ανερχόταν σε 17,2% για τις γυναίκες, έναντι 16,1% για τους άνδρες. Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία κρύβουν ασφαλώς πολλές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών.

Σε κάθε περίπτωση, οι γυναίκες θίγονται κατά μέσο όρο περισσότερο από ό,τι οι άνδρες, πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για μόνες μητέρες, συνταξιούχους, μετανάστριες ή όταν πρόκειται για γυναίκες που πάσχουν από αναπηρίες. Οι γυναίκες εξακολουθούν να υπερεκπροσωπούνται στις θέσεις επισφαλούς εργασίας, στις διακοπές της σταδιοδρομίας, στα «φιλικά προς τις γυναίκες» επαγγέλματα (υγειονομική περίθαλψη, υπηρεσίες καθαριότητας) και στις θέσεις μερικής απασχόλησης, γεγονός που οφείλεται περισσότερο στην υποχρέωση παροχής φροντίδας στους οικείους τους παρά σε συνειδητή επιλογή.

Τόσο το μισθολογικό χάσμα σε σύγκριση με τους άνδρες όσο και το συνταξιοδοτικό χάσμα, αποτέλεσμα της αποσπασματικής σταδιοδρομίας λόγω της προσπάθειας εναρμόνισης της προσωπικής και της επαγγελματικής ζωής, επιβαρύνουν τις γυναίκες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και προκαλούν καθημερινή αβεβαιότητα όσον αφορά την οικονομική ανεξαρτησία τους.

Στην παρούσα έκθεση επισημαίνονται οι συνεχιζόμενες ανισότητες που πλήττουν τις γυναίκες. Επισημαίνονται οι προσπάθειες που πρέπει να καταβάλουν η Ένωση και τα κράτη μέλη προκειμένου να παρέχονται σε όλους, χωρίς διαφοροποιήσεις βάσει φύλου, ίδιες ευκαιρίες και δυνατότητες στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των αμοιβών, της εκπαίδευσης, της παιδικής μέριμνας, καθώς και του πολιτισμού. Υπενθυμίζονται τα μέσα, ιδίως οικονομικά, που έχουν ήδη στη διάθεσή τους η Ευρώπη και τα κράτη μέλη, προκειμένου να αναστρέψουν την τάση φτωχοποίησης του μισού πληθυσμού.

Διότι η καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών αποτελεί ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης. Οι δημόσιες άμεσες ή έμμεσες δαπάνες που διαθέτουν τα κράτη μέλη για τον περιορισμό της εν λόγω αδικίας δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως σπατάλη ή απλό κόστος, αλλά ως εύλογες επενδύσεις ικανές να σπάσουν τον φαύλο κύκλο της φτώχειας.

Οι εν λόγω δαπάνες καθιστούν δυνατή την απελευθέρωση των εργαζόμενων από περιορισμούς που συνδέονται με τις οικογενειακές υποχρεώσεις και τη στήριξη της

εσωτερικής ζήτησης που είναι αναγκαία για την οικονομική ανάκαμψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών παρέχει επίσης, τουλάχιστον εν μέρει, δίαυλο για την επίλυση σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα του προβλήματος της παιδικής φτώχειας και, κατά συνέπεια, της παγκόσμιας φτώχειας.

21.3.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

σχετικά με τη φτώχεια: η διάσταση του φύλου
(2015/2228(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Lynn Boylan

(*) Διαδικασία συνδεδεμένων επιτροπών – Άρθρο 54 του Κανονισμού

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας, αυξάνοντας την κοινωνική και οικονομική ευημερία, είναι επωφελής όχι μόνο για τις γυναίκες αλλά και για την οικονομία για την κοινωνία στο σύνολό της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση της ισότητας ανδρών και γυναικών, ως στόχος, χρονολογείται από τη Συνθήκη της Ρώμης του 1957·

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών είναι σε γενικές γραμμές χαμηλότερα σε σύγκριση με εκείνα των ανδρών: το 2014, το ποσοστό απασχόλησης στην ΕΕ-28 ανερχόταν σε 70,1 % για τους άνδρες έναντι 59,6 % για τις γυναίκες[1]· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, το 2015 οι γυναίκες κέρδιζαν ωριαίως κατά μέσον όρο 16% λιγότερα από ό,τι οι άνδρες, για την ίδια εργασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανισότητα των φύλων συχνά έχει ως αποτέλεσμα να λαμβάνουν οι γυναίκες χαμηλότερες συντάξεις από ό,τι οι άνδρες και να έχουν περισσότερες πιθανότητες να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας μετά τη συνταξιοδότηση, και λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά μέσον όρο σε όλη την ΕΕ, οι

[1] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics&oldid=190559

γυναικείες συντάξεις είναι κατά 39% χαμηλότερες των ανδρικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας ειδικά των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) χαρακτηρίζεται από διαχωρισμό των φύλων τόσο οριζόντια όσο και κάθετα μεγαλύτερο από ό,τι σε πολλούς άλλους τομείς, με την πλειονότητα των γυναικών (54%) να καλύπτει χαμηλόμισθες και χαμηλής εξειδίκευσης θέσεις και με μεγάλη αναντιστοιχία μεταξύ εκπαιδευτικών προσόντων και θέσης εργασίας·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η λόγω φύλου ανισότητα σε απασχόληση, μισθό και σύνταξη, η υπερεκπροσώπηση των γυναικών στην επισφαλή εργασία[1] και στην μη εκούσια εργασία κατά μερική απασχόληση, όπως και οι ασυνέχειες στη σταδιοδρομία μιας γυναίκας προκειμένου αυτή να ασχοληθεί με τη φροντίδα παιδιών ή άλλων μελών της οικογένειας, συμβάλλουν στο να πλήττονται ή να απειλούνται περισσότερο οι γυναίκες από τη φτώχεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μονογονεϊκές οικογένειες, ειδικά με αρχηγό ανύπαντρη γυναίκα, κινδυνεύουν περισσότερο με φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό (49,8%, αντί του 25,2% του μέσου νοικοκυριού με συντηρούμενα τέκνα, αν και υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ χωρών, σύμφωνα με τις στατιστικές της ΕΕ για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης)[2]· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γονέων συχνά οδηγεί σε παιδική φτώχεια και επηρεάζει σοβαρά τα παιδιά στη ζωή τους αργότερα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του αυξημένου κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού τους·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εάν ενθαρρυνθούν περισσότερες γυναίκες να εισέλθουν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας θα μπορούσε με αυτή την αυξημένη προσφορά εργασίας να αντισταθμιστεί επίσης η προβλεπόμενη στα περισσότερα κράτη μέλη συρρίκνωση του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, και λαμβάνοντας υπόψη ότι τούτο θα βοηθούσε να μειωθεί η πίεση στα δημόσια οικονομικά και στα συστήματα κοινωνικής προστασίας, να αξιοποιηθούν καλύτερα οι γυναικείες δεξιότητες και ικανότητες, και να δοθεί ώθηση στις δυνατότητες μεγέθυνσης και στην ανταγωνιστικότητα·

1. εκτιμά πως οι άνδρες πρέπει να ενθαρρύνονται για να συμμετέχουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλα τα πεδία και σε όλα τα επίπεδα της αγοράς εργασίας·

2. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να λάβουν μέτρα για την καταπολέμηση κάθε μορφής πολλαπλών διακρίσεων λόγω φύλου, να διασφαλίσουν ότι η αρχή της μη διάκρισης και της ισότητας εφαρμόζεται στην αγορά εργασίας και στην πρόσβαση στην εργασία, και ειδικότερα να θεσπίσουν μέτρα κοινωνικής προστασίας ώστε οι αποδοχές των γυναικών και τα δικαιώματά τους σε κοινωνικές παροχές, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων, να είναι ίσα με εκείνα των ανδρών με την ίδια ή παρεμφερή εμπειρία στην ίδια εργασία ή σε εργασία ίσης αξίας·

3. ζητεί την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και

[1] McKay, Sonia; Jefferys, Steve; Παρασκευοπούλου, Άννα· Keles, Janoj. Απρίλιος 2012. *Study on precarious work and social rights 2012 (Μελέτη για την επισφαλή εργασία και τα κοινωνικά δικαιώματα το 2012).* Εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις εργαζόμενες γυναίκες σε επισφαλείς θέσεις απασχόλησης (ΕΕ C 70E της 8.3.2013, σ. 1).
[2] Save the Children, «Παιδική φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στην Ευρώπη», Βρυξέλλες, 2014, σ. 14.

απασχόλησης, και την αναθεώρησή της με την επιβολή στις εταιρείες της υποχρέωσης να λάβουν μέτρα ή να καταρτίσουν σχέδια για την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για την εξάλειψη του διαχωρισμού, το σχεδιασμό συστημάτων αμοιβής και μέτρων για τη στήριξη της σταδιοδρομίας των γυναικών·

4. επισημαίνει ότι οι γυναίκες με αναπηρία και οι γυναίκες που μένουν στο σπίτι για να παρέχουν φροντίδα σε μέλη της οικογένειας κινδυνεύουν κατά δυσανάλογο τρόπο να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας·

5. επισημαίνει ότι όχι μόνο οι σαφείς διακρίσεις αλλά και η διαιώνιση των στερεότυπων απεικονίσεων της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας σε διάφορους τομείς και επαγγέλματα στην αγορά εργασίας οι οποίες στηρίζουν και ενισχύουν άνισες σχέσεις και δομές εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών, συνιστούν ένα πάγιο πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί·

6. επισημαίνει ότι οι διακρίσεις στην αγορά εργασίας είναι μία από τις κύριες αιτίες της ανισότητας μεταξύ των φύλων στην κοινωνία εν γένει και ότι οι ίσες ευκαιρίες στον επαγγελματικό βίο και η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών έχουν καίρια σημασία για την ισότητα των φύλων σε άλλους τομείς· καλεί ως εκ τούτου την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν αυστηρά μέτρα κατά των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας, τα οποία θα καλύπτουν διάφορες πτυχές όπως η πρόσληψη, οι αμοιβές, οι κοινωνικές παροχές και οι συντάξεις· τονίζει επιπλέον ότι είναι σημαντικό, κατά την αντιμετώπιση των διακρίσεων, να λαμβάνονται υπόψη οι πολλαπλές και διατομεακές μορφές διακρίσεων σε βάρος των γυναικών με αναπηρία, των μεταναστριών και των γυναικών που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες, των γυναικών Ρομά, των ηλικιωμένων γυναικών, των ανύπαντρων μητέρων και των ΛΟΑΔΜ·

7. εκτιμά πως η εξάλειψη της ανισότητας μεταξύ των φύλων απαιτεί μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, μεγαλύτερη διαφάνεια στις αποδοχές (συμπεριλαμβανομένων των ανά τομέα δεδομένων) και εφαρμογή των συστάσεων της Επιτροπής σχετικά με τη μισθολογική διαφάνεια, την ουδέτερη από άποψη φύλου περιγραφή και ταξινόμηση καθηκόντων, την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης σε ζητήματα διακρίσεων λόγω φύλου στο χώρο εργασίας, τη συμμόρφωση με την αρχή των ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες, και την επιβολή της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας, καθώς και τον τερματισμό της βάσει φύλου ταξινόμησης του εργατικού δυναμικού και την έμφαση σε πολιτικές υπέρ της συμφιλίωσης επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής·

8. επισημαίνει ότι για τις γυναίκες που εργάζονται στον τομέα των ΤΠΕ εξακολουθούν να υπάρχουν ανισότητες αποδοχών και επαγγελματικής εξέλιξης· τονίζει ότι η αρχή της ίσης αμοιβής για ίση εργασία στο ίδιο εργασιακό περιβάλλον, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση δίκαιων και ισότιμων αποδοχών, απειλείται μολονότι αποτελεί βασικό άξονα της κοινωνικής δικαιοσύνης στην αγορά εργασίας και πρέπει ως εκ τούτου να προστατεύεται πάνω απ’ όλα· επαναλαμβάνει ότι στην ψηφιακή οικονομία δεν πρέπει να επιτραπεί να παγιωθούν ανισότητες σε σχέση με την ίση αμοιβή και την επαγγελματική εξέλιξη· τονίζει ότι η αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και οι αυξημένες σχετικές επενδύσεις σε πολιτικές κοινωνικής ένταξης θα συμβάλουν στη μείωση της μισθολογικής ανισότητας των δύο φύλων· τονίζει επίσης τη σημασία της συλλογικής διαπραγμάτευσης στην οικονομία της ψηφιακής αγοράς προκειμένου να

διαφυλαχθούν η ποιότητα και η ασφάλεια των θέσεων εργασίας στην εποχή της ψηφιοποίησης·

9. εκτιμά πως η συνταξιοδοτική ανισότητα μεταξύ των φύλων, που ανέρχεται στο 39%[1] και αποτελεί καθοριστικό παράγοντα του κινδύνου φτώχειας για τις γυναίκες στην ΕΕ, πρέπει να αντιμετωπισθεί με ένα ευρύ φάσμα συνολικών μηχανισμών· επισημαίνει ότι οι γυναίκες πασχίζουν να συγκεντρώσουν επαρκή συνταξιοδοτικά δικαιώματα μέσα από δημόσια όσο και ιδιωτικά συνταξιοδοτικά συστήματα, εξαιτίας της μισθολογικής ανισότητας, της επισφαλούς και χαμηλόμισθης εργασίας, της εκ μέρους τους προσφοράς μη αμειβόμενης φροντίδας, και του αποκλεισμού τους από την αγορά εργασίας για μεγάλες περιόδους της ζωής τους· τονίζει τη σημασία του να καταπολεμηθούν οι έμμεσες διακρίσεις στα συνταξιοδοτικά συστήματα, όχι μόνο στα επαγγελματικά συστήματα, αλλά και στις πρακτικές των εκ του νόμου συνταξιοδοτικών συστημάτων· ζητεί από τα κράτη μέλη να καθιερώσουν «πιστωτικές μονάδες φροντίδας» για γυναίκες και άνδρες, ως ισοδύναμες περιόδους θεμελίωσης συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, ώστε όσοι διακόπτουν την εργασία τους για να παράσχουν άτυπη, μη αμειβόμενη φροντίδα σε συντηρούμενο άτομο ή σε μέλος της οικογένειας, να μη περιέρχονται εξ αυτού σε μειονεκτική θέση, ο δε χρόνος παροχής φροντίδας να συνυπολογίζεται στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, αντανακλώντας τη συνεχιζόμενη συμβολή αυτών των φροντιστών στην κοινωνία· επισημαίνει σε αυτό το πλαίσιο ότι το μεγαλύτερο ποσοστό φροντίδας στην ΕΕ σήμερα παρέχεται από αυτούς τους άτυπους, μη αμειβόμενους φροντιστές, οι οποίοι όμως είναι υπό συνεχώς αυξανόμενη πίεση λόγω των δημογραφικών αλλαγών και του αυξανόμενου φόρτου φροντίδας, ενώ το 78% όλων των φροντιστών είναι γυναίκες·

10. επισημαίνει ότι οι γυναίκες συνταξιούχοι είναι η πιο ευάλωτη ομάδα, η οποία συχνά ζει στο όριο ή κάτω από το όριο της φτώχειας· καλεί τα κράτη μέλη να βλέπουν τη μείωση της συνταξιοδοτικής ανισότητας μεταξύ των φύλων ως έναν οικονομικό στόχο· καλεί τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν τα συνταξιοδοτικά συστήματα ώστε να εγγυώνται πάντα επαρκείς συντάξεις σε όλους και να εξαλειφθεί η συνταξιοδοτική ανισότητα· εκτιμά πως στους μηχανισμούς αντιμετώπισης της συνταξιοδοτικής ανισότητας περιλαμβάνονται η αναπροσαρμογή των συνταξιοδοτικών συστημάτων με σκοπό την ισότητα γυναικών και ανδρών, οι αναπροσαρμογές στην εκπαίδευση, στο σχεδιασμό σταδιοδρομίας, στα συστήματα γονικής άδειας, και στις άλλες παροχές υπέρ της πατρότητας/μητρότητας· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη δυνατότητα επιμερισμού των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων σε περίπτωση διαζυγίου και νομικού χωρισμού, σε συμφωνία με την αρχή της επικουρικότητας· επισημαίνει ότι τα επαγγελματικά συστήματα σύνταξης γήρατος λειτουργούν όλο και περισσότερο βάσει ασφαλιστικών κριτηρίων, και τούτο πιθανόν να προκαλέσει πολλά κενά στην κοινωνική προστασία[2]· τονίζει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέστησε σαφές ότι τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα πρέπει να θεωρούνται ως συστήματα αποδοχών και ότι, κατά συνέπεια, η αρχή της ίσης μεταχείρισης ισχύει και για τα εν λόγω συστήματα·

11. επισημαίνει ότι οι γυναίκες εργάζονται συχνότερα σε επισφαλείς και χαμηλόμισθες θέσεις

[1] Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2015 σχετικά με την έκθεση για την υλοποίηση, τα αποτελέσματα και τη συνολική αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Έτους 2012 Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών (Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0309).
[2] http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.

και με μη τυποποιημένα συμβόλαια εργασίας· επισημαίνει ότι μια άλλη πτυχή της επισφαλούς εργασίας είναι η έκταση της μη εκούσιας μερικής απασχόλησης, που συμβάλλει στον κίνδυνο φτώχειας και που έχει αυξηθεί από το 16,7% στο 19,6% της συνολικής απασχόλησης· καλεί τα κράτη μέλη να επιτείνουν τις προσπάθειές τους κατά της αδήλωτης εργασίας, των επισφαλών θέσεων εργασίας και την κατάχρηση των άτυπων συμβάσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μηδενικού ωραρίου σε ορισμένα κράτη μέλη· τονίζει τα υψηλά επίπεδα αδήλωτης εργασίας στις γυναίκες, με αρνητικό αντίκτυπο στο εισόδημα και στην κοινωνική ασφάλιση και προστασία των γυναικών και αρνητικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ της ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη δυνατότητα εφαρμογής των συστάσεων εκείνων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO/ΔΟΕ) που αποσκοπούν να μειώσουν την έκταση της επισφαλούς εργασίας[1], όπως είναι η ανάλυση και ο περιορισμός των συνθηκών υπό τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν συμβάσεις επισφαλούς εργασίας, και ο περιορισμός του χρονικού διαστήματος για το οποίο οι εργαζόμενοι μπορούν να εργαστούν με διαδοχικές τέτοιες συμβάσεις, και μετά το οποίο θα πρέπει να τους προσφέρεται δυνατότητα σύμβασης αορίστου χρόνου·

12. τονίζει πως, παρ’ όλο ότι οι γυναίκες διαθέτουν όλο και περισσότερα προσόντα, και μάλιστα καλύτερο μορφωτικό επίπεδο από τους άνδρες, εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας· επισημαίνει ως εκ τούτου την ανάγκη περαιτέρω μέτρων για τη συνολική ενσωμάτωση του θέματος της ισορροπίας επαγγελματικής και προσωπικής ζωής στη χάραξη πολιτικών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις εγκαταστάσεις φροντίδας, τις ρυθμίσεις για άδειες και ευέλικτα ωράρια εργασίας, και τα συστήματα φόρων και παροχών χωρίς αντικίνητρα, ώστε να μπορούν τα άτομα που συνεισφέρουν δεύτερο εισόδημα στο νοικοκυριό να εργαστούν ή να εργαστούν περισσότερο·

13. καλεί την Επιτροπή να σπάσει την αποκαλούμενη «γυάλινη οροφή» που εμποδίζει την πρόσβαση των γυναικών σε διευθυντικές και ηγετικές θέσεις· ζητεί, ως εκ τούτου, την ταχεία έγκριση της οδηγίας για τις γυναίκες στα διοικητικά συμβούλια, ως ένα σημαντικό πρώτο βήμα για την ίση εκπροσώπηση στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, και τονίζει την ευθύνη της Επιτροπής να λάβει κάθε μέτρο ικανό να συμβάλει στην υπέρβαση του αδιεξόδου στο Συμβούλιο όσον αφορά τη νομοθεσία της ΕΕ για διαφάνεια και μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ των δύο φύλων κατά την πρόσληψη σε θέσεις λήψης αποφάσεων·

14. υπογραμμίζει τον ρόλο της επιχειρηματικότητας ως δίοδο προς την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών· καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν την προσφορά ευκαιριών όπως π.χ. οι μικροπιστώσεις, που αποτελούν τρόπο χρηματοδότησης χωρίς κίνδυνο υπερχρέωσης (τοκογλυφία), και να βελτιώσουν τη σχετική ενημέρωση·

15. τονίζει πως η συμφιλίωση εργασιακής και ιδιωτικής ζωής είναι προϋπόθεση-κλειδί για να επιτευχθεί η ισότητα των φύλων· καλεί συνεπώς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν χωρίς καθυστέρηση προτάσεις για μια οδηγία περί άδεις μητρότητας και για μια οδηγία περί άδειας φροντιστή, και να ενισχύσουν τη νομοθεσία για την άδεια πατρότητας· τονίζει ότι η έλλειψη προσβάσιμης, οικονομικά προσιτής και ποιοτικής φροντίδας για τα παιδιά και παροχών διατροφής παιδιών συμβάλλει στην

[1] Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, Πολιτικές και κανονισμοί για την καταπολέμηση της επισφαλούς εργασίας, 2011.

απασχολησιακή, μισθολογική και συνταξιοδοτική ανισότητα μεταξύ των φύλων και στον δυσανάλογο αριθμό γυναικών που έχουν θέσεις επισφαλούς εργασίας και πλήττονται ή απειλούνται από τη φτώχεια· τονίζει ότι αυτό παρατηρείται ιδίως στην περίπτωση των μονογονεϊκών νοικοκυριών στην πλειονότητα των οποίων ο αρχηγός είναι γυναίκα· τονίζει ειδικότερα επ' αυτού τη σημασία του να επιτευχθούν οι στόχοι της Βαρκελώνης για την φροντίδα παιδιών· επισημαίνει ότι αρχικά οι εν λόγω στόχοι είχαν τεθεί για το έτος 2020 και ότι η πλειονότητα των κρατών μελών ακόμη δεν τους έχει επιτύχει· καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν την γυναικεία παρουσία στην αγορά εργασίας χάρη σε μέτρα που θα βελτιώνουν την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και θα καλύπτουν ειδικά τις δύσκολες οικογενειακές καταστάσεις, και να επιτύχουν τις αναγκαίες και επωφελείς βελτιώσεις για την πρόσβαση στην φροντίδα των παιδιών και στις παροχές παιδικής διατροφής, μέσω π.χ. της αύξησης της δαπάνης για παροχές παιδικής διατροφής και/ή επιδοτήσεις νοικοκυριών, μέσω κινήτρων για να συνεισφέρει ο εργοδότης στα έξοδα φροντίδας του παιδιού, μέσω της καλύτερης χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ και μέσω της αξιοποίησης των βέλτιστων πρακτικών του κάθε κράτους μέλους·

16. εκτιμά πως η παιδική φτώχεια συνδέεται με τη γυναικεία φτώχεια, και καλεί ως εκ τούτου τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη Σύσταση για την παιδική φτώχεια και την ευημερία των παιδιών[1] και να κάνουν χρήση του προτεινόμενου από τη σύσταση πλαισίου παρακολούθησης που βασίζεται σε δείκτες·

17. επικροτεί την απόφαση της Ολομέλειας να ζητήσει από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καθιερώσουν μια Εγγύηση για τα Παιδιά ώστε κάθε φτωχό παιδί να έχει πρόσβαση σε δωρεάν υγειονομική περίθαλψη, δωρεάν παιδεία, δωρεάν παιδική μέριμνα, αξιοπρεπή κατοικία και επαρκή διατροφή[2]·

18. θεωρεί ότι οι πολιτικές λιτότητας οδηγούν στην επανιδιωτικοποίηση της φροντίδας, κάτι που όχι μόνο μειώνει την πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας αλλά, μετατοπίζοντας την ευθύνη της φροντίδας από την κοινωνία στις γυναίκες, αυξάνει επίσης σημαντικά την επιβάρυνση των γυναικών ως προς τη φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία· καλεί τα κράτη μέλη να επαναφέρουν τις ποιοτικές και προσβάσιμες δημόσιες υπηρεσίες, στις οποίες περιλαμβάνεται η φροντίδα παιδιών, ατόμων με αναπηρία και ηλικιωμένων·

19. επισημαίνει ότι η απουσία οικονομικώς προσιτών και ποιοτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών φροντίδας για άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους και άλλα συντηρούμενα άτομα, όχι μόνο περιορίζει την πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας αλλά αυξάνει επίσης σημαντικά την επιβάρυνση των γυναικών· επισημαίνει ότι οι περικοπές στις δημόσιες υπηρεσίες και τις κοινωνικές υποδομές πλήττουν σε δυσανάλογο βαθμό τις γυναίκες και επηρεάζουν αρνητικά τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, αυξάνοντας έτσι για τις γυναίκες τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού· καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για ποιοτικές και προσβάσιμες δημόσιες υπηρεσίες, στις οποίες περιλαμβάνεται η φροντίδα παιδιών, ατόμων με αναπηρία και ηλικιωμένων, μεταξύ άλλων καθιστώντας πιο ελκυστικά και για άνδρες και για γυναίκες και ειδικότερα για τους νέους τα επαγγέλματα των κλάδων υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών·

[1] Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Επένδυση στα παιδιά: Σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας», Βρυξέλλες, 20.2.2013 C(2013)0778.
[2] Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με τη μείωση των ανισοτήτων με ιδιαίτερη έμφαση στην παιδική φτώχεια (Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0401).

20. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο των ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών, ιδίως για τις γυναίκες, καθώς εκείνες εξαρτώνται περισσότερο από τις υπηρεσίες αυτές· υπογραμμίζει τη σημασία που έχει για την καταπολέμηση της φτώχειας η καθολική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, οικονομικά προσιτές, κοντινές στον τόπο κατοικίας και προσανατολισμένες στη ζήτηση·

21. τονίζει την ανάγκη αποφασιστικών προσπαθειών για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, ιδίως εκείνης που είναι σε βάρος των γυναικών· επισημαίνει ότι η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών επηρεάζει καθοριστικά τη ζωή τους και τη δυνατότητά τους να ξεφύγουν από καταστάσεις ενδοοικογενειακής βίας, και ότι οι γυναίκες που εξαντλούν την άδεια μετ' αποδοχών που δικαιούνται, κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους και την οικονομική ανεξαρτησία τους· επισημαίνει ότι η πρόσφατη καθιέρωση της άδειας για λόγους οικογενειακής βίας στην Αυστραλία και τις ΗΠΑ έχει προσφέρει σε πολλά εργαζόμενα πρόσωπα προστατευμένη απασχόληση για όσο διάστημα ασχολούνται με τις επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας, π.χ. μέσω του χρόνου που τους παρέχει για ιατρικές επισκέψεις, παράσταση σε δικαστήρια και για άλλα διαβήματα που πρέπει να διεκπεραιωθούν σε τέτοιες περιστάσεις· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν εάν είναι εφικτή και ποια πιθανά αποτελέσματα θα έχει η καθιέρωση ενός συστήματος ειδικής άδειας μετ' αποδοχών για τα θύματα και τους επιζώντες καταστάσεων ενδοοικογενειακής βίας, δεδομένου ότι η μη πρόβλεψη μιας τέτοιας άδειας μετ' αποδοχών δεν επιτρέπει στα θύματα να διατηρήσουν τη δουλειά τους και ταυτόχρονα να διαφυλάξουν το ιδιωτικό τους απόρρητο, και καλεί ακόμη την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν περαιτέρω μέτρα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας και την παροχή βοήθειας στα θύματά της, για μια καλύτερη γνώση και υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους και για την προστασία της οικονομικής ανεξαρτησίας τους·

22. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ESF/ΕΚΤ), όπως και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό να βελτιωθεί η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και να καταπολεμηθεί η ανεργία, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός των γυναικών· τονίζει ότι το ποσοστό του 20% ως το μερίδιο του ΕΚΤ που προορίζεται για μέτρα κοινωνικής ένταξης και σχέδια κοινωνικής καινοτομίας θα πρέπει να αξιοποιείται πιο ενεργά για να στηρίζει πρωτοβουλίες όπως τα μικρά τοπικά έργα που αποσκοπούν στη χειραφέτηση των γυναικών που βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού· καλεί τα κράτη μέλη να διεξαγάγουν περισσότερες εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με τις δυνατότητες συμμετοχής σε έργα που χρηματοδοτεί η ΕΕ·

23. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στον προϋπολογισμό τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου ως εργαλείο που θα διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις για τον προϋπολογισμό θα λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου και θα αντιμετωπίζουν τις διαφοροποιημένες επιπτώσεις·

24. ζητεί την αποτελεσματική κατάρτιση δεικτών σχετικά με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό των γυναικών με βάση τους δείκτες που αναπτύχθηκαν το 2007[1]·

[1] Συμβούλιο Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών, «Επισκόπηση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ του Προγράμματος Δράσης του Πεκίνου – Δείκτες σχετικά με

25. καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν για την καταπολέμηση της φτώχειας με μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται με επιτυχία σε περιοχές πληττόμενες από ακραία φτώχεια και που διαθέτουν πολύτιμη τεχνογνωσία στην τοπική κοινωνία· καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν την αποτελεσματική συνεργασία σε τοπικό επίπεδο·

26. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτών) και της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των φορέων ισότητας των φύλων, στην υλοποίηση της ισότητας των φύλων, με σκοπό την προαγωγή της ίσης μεταχείρισης· τονίζει ότι ο κοινωνικός διάλογος πρέπει να περιλαμβάνει την παρακολούθηση και προώθηση πρακτικών ισότητας των φύλων στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων, με σκοπό να διευκολυνθεί ο συνδυασμός επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής· τονίζει τη σημασία των συλλογικών συμβάσεων για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προαγωγή της ισότητας γυναικών και ανδρών στην εργασία, καθώς και άλλων μέσων, όπως είναι οι κώδικες δεοντολογίας, η έρευνα ή οι ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών στον τομέα της ισότητας των φύλων.

τις γυναίκες και τη φτώχεια» – Σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου, Δεκέμβριος 2007, 13947/07 ADD.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.3.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 44 –: 4 0: 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Elena Gentile, Thomas Händel, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská, Λάμπρος Φουντούλης, Георги Пирински
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Karima Delli, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Ivo Vajgl

28.1.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

σχετικά με την φτώχεια: όσον αφορά τη διάσταση του φύλου
(2048/2228(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Silvia Costa

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κυβερνήσεις έχουν δεσμευτεί, στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και στην Ατζέντα 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη, να εξασφαλίσουν ότι όλα τα αγόρια και τα κορίτσια θα ολοκληρώνουν πλήρως την πρωτοβάθμια εκπαίδευση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο διοργάνωσε εκδήλωση με τίτλο «Ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών μέσω της εκπαίδευσης» στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας τον Μάιο του 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση, τόσο η επίσημη όσο και η άτυπη, συντελεί τα μέγιστα στην εξάλειψη της περιθωριοποίησης και των πολλαπλών μορφών διακρίσεων, μέσω της δημιουργίας διαλόγου, διαφάνειας και κατανόησης μεταξύ των κοινοτήτων, αλλά και μέσω της ενδυνάμωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι η μείωση του αριθμού των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από τα εθνικά όρια της φτώχειας και, κατά συνέπεια, η απαλλαγή περισσότερων από 20 000 000 ατόμων από τη φτώχεια έως το 2020·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» περιλαμβάνεται η μείωση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε ποσοστό χαμηλότερο από 10%·

Δ. εκτιμώντας ότι ένας από τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι να εξασφαλιστεί ότι το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών θα έχουν πανεπιστημιακή μόρφωση έναντι του σημερινού μέσου όρου που ανέρχεται σε 37,9%· εκτιμώντας ότι ο μέσος όρος των γυναικών έχει υπερβεί το 42,3% έναντι αντίστοιχου ποσοστού για τους

άνδρες της τάξης του 33,6%·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μέσο ποσοστό συμμετοχής στην κατάρτιση ενηλίκων στην ΕΕ ανέρχεται σε 11% έναντι του στόχου του 15% της στρατηγικής Ευρώπη 2020, αλλά με μια πιο περιορισμένη συμμετοχή των γυναικών κυρίως λόγω της δυσκολίας της συμφιλίωσης της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων πρέπει να αποσκοπεί στην καταπολέμηση της αύξησης του ποσοστού των γυναικών μεταξύ των φτωχών μέσω της εξάλειψης των στερεοτύπων που βασίζονται στο φύλο, και να οδηγεί στην αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών, των κοριτσιών και άλλων φύλων στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό τομέα·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέτρα λιτότητας και η μεταρρύθμιση της εθνικής αγοράς εργασίας που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη οδήγησαν σε αύξηση της φτώχειας, των ποσοστών ανεργίας και του αριθμού των επισφαλών και των χαμηλής ποιότητας θέσεων εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες έχουν πληγεί σε μεγαλύτερο βαθμό από αυτά τα μέτρα και τις μεταρρυθμίσεις·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια έχει ισχυρή επίδραση στην ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, λόγω των άμεσων και έμμεσων δαπανών που συνεπάγεται·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική κρίση επηρέασε ιδιαίτερα τις γυναίκες, αυξάνοντας τον κίνδυνο φτώχειας που αντιμετωπίζουν·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκφοβισμός έχει σοβαρές επιπτώσεις στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και ότι τόσο οι ψυχολογικές επιπτώσεις του όσο και ο αντίκτυπός του στις επιδόσεις διαφέρουν μεταξύ αγοριών και κοριτσιών·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επαγγελματική κατάρτιση και ενημέρωση συμβάλλουν στην ένταξη στην απασχόληση·

1. τονίζει ότι η ίση πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες φύλαξης παιδιών έχει καθοριστική σημασία για τη διατήρηση της ισορροπίας οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, ώστε να μην αναγκάζονται οι γυναίκες να καταφεύγουν στη μερική απασχόληση ή στην εργασία με μειωμένο ωράριο ή να μην εργάζονται καθόλου και ότι η πρόσβαση σε δωρεάν ποιοτική εκπαίδευση έχει ουσιαστική σημασία για την εξασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών για αγόρια και κορίτσια και τη διάσπαση του κύκλου της φτώχειας, ιδίως για τις γυναίκες·

2. σημειώνει ότι η εκπαίδευση και ο πολιτισμός διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την αμφισβήτηση και την αλλαγή νοοτροπιών και στερεοτύπων και την παροχή βοήθειας στις γυναίκες και τα κορίτσια ώστε να επιτύχουν την ισότητα·

3. τονίζει ότι οι διακρίσεις λόγω φύλου είναι ακόμη πιο σημαντικός παράγοντας, δεδομένου ότι τοποθετούν τα κορίτσια σε μειονεκτική θέση, όσον αφορά όχι μόνο την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση, αλλά και τον απώτερο στόχο της εκπαίδευσης, ο οποίος πρέπει να είναι η ενθάρρυνση της ανάπτυξης τόσο της προσωπικότητας, των ικανοτήτων και της αυτοεκτίμησής τους όσο και των ψυχικών και σωματικών τους ικανοτήτων, μέσω της ενίσχυσης των δυνατοτήτων τους·

4. επισημαίνει ότι είναι επειγόντως αναγκαίο να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ του υψηλού μορφωτικού επιπέδου των γυναικών στην ΕΕ και των επαγγελματικών ευκαιριών που τους παρέχονται μετέπειτα, το οποίο προκαλεί ζημία στην κοινωνία ως σύνολο·

5. υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης στήριξης και επενδύσεων σε συμπληρωματικές δραστηριότητες και ευκαιρίες μάθησης, πέραν εκείνων που προσφέρει η επίσημη εκπαίδευση, ιδίως για τα κορίτσια, ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να αναπτύξουν μη τεχνικές και εγκάρσιες δεξιότητες με σκοπό να διευκολυνθεί η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ιθαγένειας· τονίζει επίσης τη σημασία της μη τυπικής εκπαίδευσης ώστε να μπορέσουν οι άνθρωποι που έχουν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων και απειλούνται από τη φτώχεια να προσεγγίσουν τον κόσμο της εκπαίδευσης και της εργασίας·

6. τονίζει ότι είναι αναγκαία η επέκταση της επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης και άλλων μορφών κατάρτισης και καθοδήγησης στους ενηλίκους, και ειδικότερα στις γυναίκες, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας και να μειωθεί με αυτόν τον τρόπο ο κίνδυνος της φτώχειας·

7. επισημαίνει ότι η ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση συνεπάγεται ότι τα κορίτσια και τα αγόρια, οι γυναίκες και οι άνδρες, θα έχουν τις ίδιες ευκαιρίες και την ίδια μεταχείριση στην πρόσβαση, τη διαδικασία και τα αποτελέσματα για μια υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, καθώς και θετικά μέτρα μέσω των οποίων θα εξαλειφθεί η διαρθρωτική, πολιτιστική και διατομεακή ανισότητα των φύλων ώστε να είναι δυνατή η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών μέσω της εκπαίδευσης· υπενθυμίζει ότι, αν και το 60 % των πτυχιούχων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι γυναίκες, η ανεργία εξακολουθεί να πλήττει σε μεγαλύτερο βαθμό τις γυναίκες από τους άνδρες· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη για βιώσιμες απαντήσεις που θα ανάγουν την ισότητα των φύλων σε κεντρικό ζήτημα των πολιτικών για τον επαγγελματικό προσανατολισμό και των πολιτικών για την προστασία της απασχόλησης και την τόνωση της ανάπτυξης·

8. τονίζει τη σημασία της κατάρτισης των εκπαιδευτικών σχετικά με τις επιπτώσεις των ρόλων και στερεοτύπων των φύλων καθώς και τη σημασία της αποτροπής αυτών των επιπτώσεων· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο αμφισβητούνται μέσα στην τάξη τα στερεότυπα που αφορούν το φύλο·

9. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εξαλείψουν τα εμπόδια στην πρόσβαση στην άτυπη και επίσημη εκπαίδευση, καθώς επίσης και στην δια βίου μάθηση, βελτιώνοντας την ευαισθητοποίηση και την καθοδήγηση και παρέχοντας οικονομική στήριξη καθώς και στήριξη όπως φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στις γυναίκες και στους άνδρες να συμμετέχουν στην δια βίου μάθηση, υιοθετώντας μια διαγενεαλογική προσέγγιση και προωθώντας τον ρόλο που διαδραματίζουν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα·

10. υπενθυμίζει ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος είναι αναγκαία, και τονίζει την ανάγκη καταπολέμησης των στερεοτύπων στους τεχνικούς κλάδους, που περιορίζουν τις επαγγελματικές επιλογές των κοριτσιών· σημειώνει ότι είναι σημαντικό να εκπροσωπούνται οι γυναίκες στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων και των πανεπιστημίων·

11. τονίζει ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια είναι ελεύθερα να αποφασίζουν σχετικά με την

επιλογή της εκπαιδευτικής τους πορείας, της επαγγελματικής τους ζωής και της σταδιοδρομίας τους·

12. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι οι γυναίκες που έχουν παιδιά υφίστανται διακριτική μεταχείριση στον χώρο εργασίας τους επειδή είναι μητέρες και όχι επειδή η εργασιακή τους απόδοση είναι χαμηλότερη από αυτήν των συναδέλφων τους· παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά τη θετική εικόνα των μητέρων ως εργαζομένων και να καταπολεμήσουν το φαινόμενο της «ποινής της μητρότητας» που έχουν καταδείξει πολλαπλές έρευνες·

13. ζητεί μηχανισμούς χρηματοδότησης που να παρέχουν κίνητρα για την επίτευξη ίσης εκπροσώπησης σε τομείς στους οποίους υπάρχει ανισότητα μεταξύ των φύλων και τονίζει ότι χρειάζονται ξεχωριστά δεδομένα για κάθε φύλο για να κατανοηθεί καλύτερα η κατάσταση των κοριτσιών, των αγοριών, των αντρών και των γυναικών, και, συνεπώς, για να καταστεί δυνατή η παροχή αποτελεσματικότερων λύσεων στο πρόβλημα των ανισοτήτων· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει αναλυτικά στοιχεία με βάση το φύλο και την ηλικία σχετικά με την συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας για εκπαιδευτικούς σκοπούς, όπως το Erasmus +, η Δημιουργική Ευρώπη και η Ευρώπη για τους Πολίτες·

14. τονίζει ότι σε όλα τα κράτη μέλη ο κίνδυνος της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού μεταξύ των παιδιών συνδέεται στενά με το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων τους και των ατόμων που τα φροντίζουν, και ιδίως με εκείνο των μητέρων τους, καθώς και με την κατάσταση των γονέων τους στην αγορά εργασίας, τις κοινωνικές συνθήκες υπό τις οποίες ζουν, καθώς και τις υπηρεσίες οικογενειακής υποστήριξης που παρέχονται από τα κράτη· επισημαίνει ότι η έλλειψη εκπαίδευσης αποτελεί μείζονα παράγοντα κινδύνου για την παιδική φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό· επισημαίνει ότι μια σειρά από οικογενειακούς παράγοντες όπως η οικογενειακή αστάθεια και ο τρόπος ζωής, οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι άσχημες συνθήκες διαβίωσης, τα προβλήματα σωματικής και ψυχικής υγείας και ενδοοικογενειακής βίας μπορούν, εξάλλου, να αυξήσουν την πιθανότητα των νέων να εγκαταλείψουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση πρόωρα·

15. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επενδύσουν στην επίσημη και την άτυπη εκπαίδευση, καθώς και στη διά βίου μάθηση, με σκοπό να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και να αυξήσουν την εκπροσώπηση των γυναικών στους τομείς που παραδοσιακά κυριαρχούνται από άντρες, όπως η επιστήμη, η τεχνολογία, η μηχανολογία, τα μαθηματικά και οι επιχειρήσεις, χρησιμοποιώντας θετικά γυναικεία πρότυπα και δίκτυα καθοδήγησης ομοτίμων, εξαλείφοντας με τον τρόπο αυτόν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις που βασίζονται στο φύλο·

16. τονίζει ότι η φτώχεια μπορεί, συνειδητά ή ασυνείδητα να επηρεάσει της εκπαιδευτικές επιλογές των αγοριών και των κοριτσιών με την εισαγωγή ενός τεχνητού παράγοντα "οικονομικής αναγκαιότητας"· υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, ότι η παροχή συμβουλών από το εκπαιδευτικό προσωπικό στις οικογένειες είναι σημαντική για την ανάπτυξη του πλήρους δυναμικού των αγοριών και των κοριτσιών, επειδή τα βοηθά να κάνουν τις σωστές εκπαιδευτικές επιλογές·

17. επισημαίνει τη σημασία του αθλητισμού ως εργαλείου διαμόρφωσης χαρακτήρα και διάδοσης αξιών με σκοπό την εξάλειψη των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων που εμποδίζουν την ανάπτυξη των γυναικών και των ανδρών σύμφωνα με τις προσωπικές

προσδοκίες και τις ατομικές ικανότητές τους·

18. ζητεί από τα κράτη μέλη να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στη σημασία της ποιοτικής φυσικής αγωγής και για τα δύο φύλα, και προτείνει να αναπτύξουν τις απαραίτητες στρατηγικές για την επίτευξη αυτού του σκοπού·

19. υπενθυμίζει τη σημασία της εκπαίδευσης μέσω του αθλητισμού και τη δυνατότητα του αθλητισμού να συμβάλει στην αποκατάσταση της ζωής κοινωνικά ευάλωτων νέων και καλεί τα κράτη μέλη και τους αθλητικούς συλλόγους να προωθήσουν πολιτικές ισότητας στους διάφορους αθλητικούς αγώνες·

20. υπενθυμίζει ειδικότερα το δικαίωμα των παιδιών μεταναστών και προσφύγων, τόσο αγοριών όσο και κοριτσιών, να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, το οποίο αποτελεί μια από τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών κοινωνιών· τονίζει, συνεπώς, ότι πρέπει να ληφθούν επείγοντα μέτρα στον τομέα της εκπαίδευσης των μεταναστών τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών, υπό το φως της επίμονης μεταναστευτικής κρίσης· επισημαίνει ότι η εκπαίδευση αποτελεί βασικό παράγοντα για την ένταξη και την απασχολησιμότητα και ότι ενδεχόμενη αδυναμία των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων να ανταποκριθούν σε αυτήν την πρόκληση ενδέχεται να προκαλέσει περαιτέρω πολιτιστικό διαχωρισμό και να επιδεινώσει τις κοινωνικές διαιρέσεις· τονίζει ότι η πρόσβαση στην εκπαίδευση, τόσο στους προσφυγικούς καταυλισμούς όσο και στις πόλεις υποδοχής, που πληροί τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας και συνοδεύεται από γλωσσική και ψυχολογική υποστήριξη, δεν πρέπει να υπονομεύεται από γραφειοκρατικά και διοικητικά ζητήματα που σχετίζονται με την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα·

21. υπενθυμίζει ότι οι γυναίκες και τα παιδιά μετανάστες συγκαταλέγονται στις πλέον ευπαθείς ομάδες και διατρέχουν υψηλό κίνδυνο οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού όσον αφορά τη μειωμένη πρόσβασή τους σε βασικές υπηρεσίες υγείας και αξιοπρεπή στέγαση·

22. τονίζει τη σημασία της ενεργού συμμετοχής των ανδρών και των αγοριών στο ζήτημα της ισότητας των φύλων, καθώς και το γεγονός ότι στην επίσημη και άτυπη εκπαίδευση και στα προγράμματα διά βίου μάθησης που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων πρέπει να συμμετέχουν επίσης άντρες και αγόρια, ώστε να δοθεί ώθηση στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων που επιδεινώνουν τη φτώχεια των γυναικών·

23. τονίζει ότι οποιαδήποτε εκπαιδευτική πολιτική εφαρμόζεται για να αντιμετωπιστεί το σημείο τομής μεταξύ της ισότητας των φύλων και της φτώχειας πρέπει να είναι ειδικά εστιασμένη στις γυναίκες και στις ομάδες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις·

24. τονίζει ότι, σε σύγκριση με τα κορίτσια, τα αγόρια έχουν σχεδόν διπλάσιες πιθανότητες να εγκαταλείψουν το σχολείο με χαμηλά ή καθόλου προσόντα, αλλά ότι το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο και καθεστώς φαίνεται να είναι ισχυρότερος παράγοντας πρόβλεψης των εκπαιδευτικών συνθηκών και επιτευγμάτων από ότι μόνο το φύλο και ότι, ως εκ τούτου είναι ανάγκη να τεθούν στο επίκεντρο οι κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις αναφορικά με τη δημιουργία εκπαιδευτικών ευκαιριών υψηλής ποιότητας για όλους και ζητεί να παρασχεθεί κατάλληλη εκπαιδευτική υποστήριξη για την αντιμετώπιση αυτής της ανισορροπίας·

25. υπογραμμίζει τη σημασία της δια βίου εκπαίδευσης για τη δημιουργία νέων ευκαιριών για ενήλικες που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο ή οι αρχικές εκπαιδευτικές επιλογές των οποίων δεν τους επέτρεψαν να αναπτύξουν το δυναμικό τους ή να πραγματοποιήσουν τις φιλοδοξίες τους·

26. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την πρόσβαση σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για νέους και ενήλικες και να προωθήσουν αυτά τα προγράμματα· επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην επαγγελματική ένταξη μέσω της χρηματοδότησης των πολιτικών κατάρτισης, και καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές να ενθαρρύνουν τη χρήση αυτού του ταμείου·

27. υπενθυμίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν σε αυτό το πεδίο οι εθελοντικές οργανώσεις και ο τριτογενής τομέας και παροτρύνει τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τις προσπάθειές τους· υπενθυμίζει τη μεγάλη συμμετοχή των γυναικών στον τομέα της εθελοντικής εκπαίδευσης και σε άλλες δραστηριότητες και στην ενίσχυση και βελτίωση των εκπαιδευτικών ευκαιριών για παράδειγμα για τους πρόσφυγες και τα άπορα παιδιά·

28. τονίζει ότι η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 επιβράδυνε την ένταξη και την πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας, όπου υστερούν έναντι των ανδρών με τα ίδια προσόντα· ζητεί από την Επιτροπή να λάβει μέτρα για να εξασφαλιστεί ισότητα στην σταδιοδρομία και να αποφευχθεί με αυτόν τον τρόπο η επιβράδυνση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των γυναικών και η οικονομική τους εξαθλίωση. ζητεί, με στόχο να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών σε όλους τους τομείς της αγοράς εργασίας και να εξασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες, να ληφθούν ειδικά μέτρα στήριξης που θα επιτρέψουν στις γυναίκες να συνδυάσουν εργασία και κατάρτιση τους και ταυτόχρονα να μοιραστούν τις οικογενειακές ευθύνες με τους συζύγους τους·

29. φρονεί ότι η συμμετοχή των κοριτσιών στη σχολική ζωή είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, δεδομένου ότι τα κορίτσια αποκτούν αυτοπεποίθηση όταν τους δίνεται η ευκαιρία να δράσουν για να επιφέρουν θετικές αλλαγές στη ζωή τους και στη ζωή άλλων ανθρώπων. σημειώνει ότι η συμμετοχή των κοριτσιών, μπορεί επίσης να συμβάλει στην αλλαγή των αντιλήψεων που επικρατούν σχετικά με τις ικανότητες των κοριτσιών και να διασφαλίσει ότι τα κορίτσια θα αντιμετωπίζονται ως πολίτες και ως ενεργά μέλη της κοινωνίας όταν πρόκειται για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	25.1.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 24 –: 4 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Louise Bours, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Γιώργος Γραμματικάκης, Νικόλαος Χουντής, Светослав Христов Малинов
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Eider Gardiazabal Rubial, Dietmar Köster, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, Algirdas Saudargas
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gabriel Mato, Jaromír Štětina

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	19.4.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 25 –: 2 0: 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Rosa Estaràs Ferragut, Constance Le Grip, Evelyn Regner, Marc Tarabella, Κωνσταντίνα Κούνεβα
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Julia Reid, Marco Zanni

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

25	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Marco Zanni
GUE/NGL	Malin Björk, Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elisabeth Köstinger, Constance Le Grip
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Terry Reintke, Jordi Sebastià, Ernest Urtasun

2	-
EFDD	Julia Reid
PPE	Michaela Šojdrová

4	0
ECR	Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

Key to symbols:
+ : in favour
- : against
0 : abstention